

မြန်မာနိုင်ငံမူဝါဒရေးရာအမှတ်စဉ် ၁၁

၂၀၁၃ ခုနှစ် မေလ

ငြင်းပယ်ခြင်းခံထားရသော ရယူအသုံးချပိုင်ခွင့်

ဗမာပြည်တွင်ဖြစ်ပွားနေသော မြေယာပိုင်ဆိုင်ခွင့်နှင့် တိုင်းရင်းသားပဋိပက္ခများ။

သမတဦးသိန်းစိန်၏ အရပ်သားတစ်ပိုင်း အစိုးရက ဦးဆောင်သည့် မြန်မာ(ဗမာ)နိုင်ငံ၏ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကြောင့် နှစ် ၆၀ ကျော်ကြာ ဖြစ်ပွားခဲ့သော အဆုံးအရှုံးများလှသည်။ ပြည်တွင်းစစ်မီးကို ဖြေရှင်းနိုင်မည့် မျှော်လင့်ချက်ရောင်ခြည်များ ယှက်သန်းလာခဲ့ပါသည်။ လူနည်းစုတိုင်းရင်းသားများအနေဖြင့် ကာလကြာရှည်စွာ အခွဲခြားခံ၊ အနှိမ်ချခံခဲ့ရမှုများကြောင့် ကိုယ်ပိုင်စီမံအုပ်ချုပ်ခွင့်နှင့် မိမိတို့တိုင်းရင်းသားများ၏ အခွင့်အရေးများရရှိရန်အတွက် လူများစုဗမာများက ကြီးစိုးထားသည့် ဗဟိုအစိုးရကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်သည့် လက်နက်ကိုင်အုပ်စုများ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပြီး ကာလကြာမြင့်စွာ ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်နေခဲ့ကြရသည်။ ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်မှုများမှာ တိုင်းရင်းသားအများစု နေထိုင်ကြသည့် နယ်စပ်ဒေသ တစ်လျှောက်တွင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ အများဆုံးစုပေါင်းနေထိုင်သည့် တိုင်းပြည်များထဲတွင် ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် တိုင်းရင်းသားများသည် နိုင်ငံလူဦးရေ၏ ၃၀-၄၀ ရာခိုင်နှုန်းထိရှိသည်။ တိုင်းရင်းသားများနေထိုင်သည့်နယ်မြေသည် နိုင်ငံဧရိယာ၏ ၅၇ ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး၊ ဆင်းရဲမှုအများဆုံးရှိသည့် နေရာ

နိဂုံးစကားနှင့် အကြံပြုထောက်ခံချက်များ။

- အသစ်ရေးဆွဲလိုက်သည့် မြေယာဥပဒေများနှင့် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေတို့သည် အကြီးစားရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများကိုသာ အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေပြီး လယ်သမားငယ်များ အထူးသဖြင့် တိုင်းရင်းသားများနေထိုင်သည့် တောင်တန်းဒေသရှိ အသေးစားလယ်သမားများကို အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေခြင်း မရှိပါ။ ထို့ပြင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ မြေယာပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားထားခြင်း မရှိပါ။
- ထပ်မံရရှိလာသည့် အပစ်ခတ်ရပ်စဲမှုများက ထပ်မံ၍ အရင်းအမြစ်များ ပေါကြွယ်ဝသည့် တိုင်းရင်းသားဒေသများတွင် မြေယာသိမ်းယူမှုများကို ထပ်မံတိုးတက်ဖြစ်ပေါ်စေသည်။ တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့များစွာတို့က ယင်းတို့ဒေသရှိ အကြီးစားစီးပွားရေးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို အားလုံး ပါဝင်အကျိုးရှိစေနိုင်သည့် နိုင်ငံရေးသဘောတူညီမှုများ မရမချင်း ငြင်းဆန်လျက်ရှိသည်။
- လက်ရှိအသုံးပြုနေဆဲဖြစ်သော ကျေးရွာများရှိ မိရိုးဖလာနှင့် ကျေးရွာဘုံပိုင် မြေယာအုပ်ချုပ်မှု

လည်း ဖြစ်သည်။ အလှည့်ကျအနားပေးသည့် တောင်ယာလုပ်ငန်းများကိုသာ လုပ်ကိုင်စားသောက် နေကြရသည်။ စီးပွားရေးအခြေအနေ ဆိုးရွားမှု ကလည်း စစ်ပွဲများကို လောင်စာဆီဖြည့်ပေးနေ သကဲ့သို့ ဖြစ်နေပါသည်။ ဗဟိုအစိုးရ (ပြည်ထောင်စု အစိုးရ) က တိုင်းရင်းသားဒေသများရှိ သဘာဝ အရင်းအမြစ်များကို စနစ်တကျအမြတ်ထုတ်နေ သော်လည်း ယင်းအရင်းအမြစ်များမှ ရရှိသည့်ဘဏ္ဍာ ငွေများမှ ဒေသခံတို့အတွက် ထိထိရောက်ရောက် အကျိုးစေရန် ပြန်လည်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံပေးခြင်းမျိုး မတွေ့ မြင်ရသေးပါ။

စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ၂၀၀၀ ခုနှစ် နှောင်း ပိုင်းမှစ၍ မြေယာသိမ်းယူမှုများ ဆက်တိုက်ဆိုသလို ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီလက်ထက်တွင် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍသို့ မြေဧရိယာဧက နှစ်သန်းနီးပါးခန့်ထိ ချထားပေး ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ် မတ်လတွင် ဦးသိန်းစိန် အစိုးရတက်ပြီးနောက် မိဒီယာကဏ္ဍတွင် ဖြေလျှော့ မှုများစွာ ပြုလုပ်ပေးခဲ့ခြင်းကြောင့် မိဒီယာများတွင် နိုင်ငံနှင့်အဝှမ်း၌ မြေယာသိမ်းယူခြင်းခံခဲ့ရသည့် တောင်သူလူ့အဖွဲ့ အစည်းများ၏ ဆန့်ကျင်ကန့် ကွက်မှုသတင်းများ၊ မြေယာအမှုအခင်းအစီရင်ခံစာများ တိုးတက်ဖတ်ရှုရလာသည်နှင့်အမျှ မြေယာအမှုအခင်း ကိစ္စသည် အမျိုးသားအဆင့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲ များ၏ အရေးအကြီးဆုံး ခေါင်းစဉ်တစ်ခု ဖြစ်လာခဲ့သည်။

တချို့သော ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်မှုများမှာ ယခင်က သိမ်းယူထားသော မြေယာအမှုအခင်းများအတွက် ဖြစ်သော်လည်း အချို့ကသော ကန့်ကွက်ဆန္ဒပြမှုများ မှာ ယခုမှ စတင်လာသည့် မြေယာသိမ်းယူမှုလှိုင်း သစ်၏ လောလောလတ်လတ် မြေယာသိမ်းယူမှု

စနစ်များ (Customary and communal tenure) တွင် ပါဝင်သည့် မြေယာများ၊ ရေအရင်း အမြစ်များ၊ သားငါးနှင့် သစ်တောသယံဇာတ များကို အသိအမှတ်ပြုပေးခြင်းသည် တိုင်းရင်း သားဒေသများတွင် ငြိမ်းချမ်းရေး တည် ဆောက်ရန်နှင့် ဆင်းရဲမှုလျော့ချရေးအတွက် လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲသည့် တိုင်းရင်းသား များ၏ လူနေမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ဆောင် ရွက်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ ကာလကြာရှည် ခဲ့သည့် ပြည်တွင်းစစ် အကျိုးဆက်ကြောင့် အခြားသို့ ထွက်ပြေး တိမ်းရှောင်နေကြသည့် စစ်ပြေးဒုက္ခသည်များကို ဌာနေသို့ ပြန်လည် အခြေချနိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ရာတွင်လည်း ကောင်း လွန်စွာမှ အရေးကြီးသည်။

- မြေယာသိမ်းယူမှုများနှင့် တည်ငြိမ်စွာဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်ခြင်းမရှိသေးသည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုများကို ရပ်ဆိုင်းထားပြီး သဘာဝ ရင်းမြစ်များစီမံခန့်ခွဲမှု၊ သုံးစွဲမှုနှင့် ခွဲဝေချထား မှုများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိစ္စများတို့ အတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ရာတွင် ဒေသခံပြည်သူများ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်နိုင်အောင် နှင့် ယင်းတို့၏ သဘောတူညီမှုကိုရယူပြီးမှ ဆောင် ရွက်ရမည်။

အသစ်များအတွက် ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတော်၏ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများတွင် မြေယာအသုံးချပိုင်ခွင့် အထူးသဖြင့် တောင်တန်းဒေသရှိ မြေယာအသုံးချခွင့် များကို ဥပဒေကြောင်းအရ ခိုင်မာမှုများကို အားနည်းစေပြီး ပြည်တွင်းနှင့်ပြည်ပ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံ များကို အားပေးသည့် မြေယာဈေးကွက် တစ်ရပ်ကို ထူထောင်နိုင်ရန် အားပေးသည့် မြေယာနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများအတွက် ရေးဆွဲသည့် ဥပဒေများ ပါဝင်သည်။

ယင်းအပြောင်းအလဲများကြောင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးခြင်း နှင့်သစ်တောသယံဇာတများကို အသုံးပြု၍ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနေကြရသည့် ကျေးလက်နေပြည်သူ အများစု၏ မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်မလုံခြုံမှုနှင့် စားနပ်ရိက္ခာမလုံမှုများကို ထပ်မံတိုးတက်ဖြစ်ပေါ်စေမည်လားဟူသည့် အပြင်းအထန် စိုးရိမ်ကြောင့်ကျမှုများ တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်လျက် ရှိသည်။ ယင်းသို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ မြေယာဥပဒေအသစ်များက မြေပြင်တွင် လက်ရှိ မြေယာပိုင်ဆိုင်နေမှု၊ အသုံးပြုနေမှုများကို အသိအမှတ် မပြုသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ တိုင်းရင်းသား အများစုနေထိုင်သည့်ဒေသများတွင် အလှည့်ကျ မြေအနားပေးသည့် စိုက်ပျိုးရေးစနစ်အသုံးပြုသည့် မိရိုးဖလာနှင့်ကျေးရွာဘုံပိုင် မြေယာအုပ်ချုပ်မှုစနစ် (Customary and communal tenure) ကိုသာ အများအားဖြင့် အသုံးပြုပြီး၊ တစ်ဦးချင်း မြေပိုင်ဆိုင်မှု အနည်းငယ်သာ ရှိသည်။ နိုင်ငံသားကဒ်ရှိခြင်း၊ မရှိခြင်းအတွက် စိတ်ပူစရာ မရှိပေ။ အမှန်တကယ်ပင် လက်ရှိမြေယာဥပဒေများသည် ဖော်ပြပါမိရိုးဖလာမြေယာအုပ်ချုပ်မှု (သို့မဟုတ်) ကျေးရွာဘုံပိုင်မြေယာအုပ်ချုပ်မှုစနစ်ကို အခြေခံသည့် မြေယာပိုင်ဆိုင်ခွင့်များကို လုံးဝ ထည့်သွင်းစဉ်းစားထားခြင်းမရှိပေ။ ထိုနည်းတူ စီးပွားရေးအလွန် အမင်းကျပ်တည်းမှုများနှင့် ဆယ်စု နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာညောင်းသည့် ပဋိပက္ခများကြောင့် မိမိတို့၏ ဘိုးဘွားပိုင်မြေများမှ ရှောင်တိမ်းနေခဲ့ကြရာမှ ပြန်လာခဲ့ကြသောရာ၊ ထောင်ချီသည့် တိုင်းရင်းသားကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများ၏ အခွင့်အရေးများကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားထားခြင်း မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် ယခုလက်ရှိ မြေယာဥပဒေများကို နိုင်ငံလူဦးရေ၏ လေးပုံသုံးပုံကို ကိုယ်စားပြုသည့် အသေးစားတောင်သူလယ်သမားများထက် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ အထူးသဖြင့် အကြီးစားနိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများကို လုံးဝအကျိုးပြုသည့် ဥပဒေများ ဖြစ်သည်ဟု ရှုမြင်သုံးသပ်ကြသည်။

တစ်ချိန်တည်းမှာပင် အစိုးရက နှစ်ပေါင်းများစွာ တည်ရှိနေခဲ့သည့် တိုင်းရင်းသားပဋိပက္ခများကို အဆုံးသတ်ရန် ကြိုးပမ်းသည့်အနေဖြင့် ငြိမ်းချမ်းရေးကြိုး

ပမ်းမှုဖြစ်စဉ်တစ်ရပ်ကို စတင်ခဲ့သည်။ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီမှုအသစ်ကို ယခင် စစ်အစိုးရနှင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကို သဘောတူခဲ့ဘူးသည့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အုပ်စု ၁၃ စုနှင့် လက်မှတ်ရေးထိုးထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီမှုအသစ်များက နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲသို့ ဦးတည်မှု ရှိမနေသေးပေ။ လောလောလတ်လတ်လျက်ရှိသော တိုင်းရင်းသားများ၏ အခွင့်အရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်တို့ကို တောင်းဆိုနေသည့် ကချင်လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (ကေအိုင်အို) ကို ဆန့်ကျင်သော အစိုးရ၏ ကြီးမားပြင်းထန်သည့် တိုက်ခိုက်မှုများက ၎င်းတို့၏ ရည်ရွယ်ချက်များနှင့် အမျိုးသားတပ်မတော်ကို ထိန်းချုပ်နိုင်မှုအပေါ် မေးခွန်းထုတ်စရာများ ဖြစ်ပေါ်လာစေသည်။^၃

အသစ်ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည့် ဥပဒေပိုင်းဆိုင်ရာ အခင်းအကျင်း။

ဦးသိန်းစိန်အစိုးရသည် တိုင်းပြည်အတွက် စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုပုံစံသစ်တစ်ရပ်ကို မိတ်ဆက်ပေးနိုင်ရန် ကြိုးပမ်းအားထုတ်နေပါသည်။ သမတရာထူး လက်ခံယူသည့် ၂၀၀၁ ခုနှစ် မတ်လတွင် ပြောကြားခဲ့သောမိန့်ခွန်းတွင် သမတသည် နိုင်ငံနှင့် ပြည်သူလူထု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို ဖိတ်ခေါ်လိုသော ၎င်း၏ဆန္ဒကို ထုတ်ဖော်ကြေငြာခဲ့သည်။ ဆင်းရဲမှုတိုက်ဖျက်ရေးကို စီးပွားရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုအစီအစဉ်၏ အဓိကမဏ္ဍိုင်အဖြစ် ထုတ်ဖော်ကြေငြာပြီးနောက် အစိုးရသည် မြောက်မြားလှစွာသော နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများဖြင့် စက်မှုစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု၊ အထူးသဖြင့် ရော်ဘာ၊ ဆီအုန်းနှင့်စပါး စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုတို့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်းကို အဓိကမဟာဗျူဟာအဖြစ် ရှုမြင်ခဲ့သည်။

အစိုးရအနေဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုစီမံကိန်းအသေးစိတ်ကို ရေးဆွဲရခြင်းမရှိသေးပါ။ ထို့ပြင် အသစ်ရေးဆွဲအသုံးပြုလျက်ရှိသော မြေယာနှင့်ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှုဥပဒေများ

မှာ စိုက်ပျိုးရေးအခြေခံကျေးလက်လူနေမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပုံစံမှ စက်မှုသီးနှံအခြေခံ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုသို့ ပြောင်းလဲနိုင်ရေးအတွက် အဓိကအုတ်မြစ်များ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ယင်းဥပဒေသစ်များသည် ပြည်သူတို့နှင့် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆွေးနွေးမှုမပြုဘဲ (သို့မဟုတ်) ယင်းဥပဒေများ၏ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးနှင့်နိုင်ငံရေးအကျိုးဆက်များကို ဂဗဏာန ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းမရှိပဲနှင့် လွှတ်တော်မှ လျင်မြန်စွာ ပြဋ္ဌာန်းပေးလိုက်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤဥပဒေများကို လုံးလုံးလျားလျားမဟုတ်သည့်တိုင် ပြည်တွင်းရှိ ခရီးစဉ်များနှင့် အငြိမ်းစားစစ်ဗိုလ်ချုပ်များကို (တစ်ချို့မှာ အသစ်ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်းခံရသည့် လွှတ်တော်အမတ်များအနေဖြင့် ဖော်ပြပါဥပဒေများကို ရေးဆွဲသည့်အထဲတွင်ပင် ပါဝင်သည်။) အကျိုးပြုသည့် ဥပဒေများအဖြစ် ရှုမြင်သုံးသပ်ကြသည်။

၂၀၁၂ ခုနှစ် မတ်လက ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည့် မြေယာဥပဒေအသစ်များက မြေယာများကို ထပ်မံသိမ်းယူနိုင်ရန် ချမှတ်လိုက်သည့် ဥပဒေဘောင်များ ဖြစ်သည်။ လယ်ယာမြေဥပဒေက မြေယာမှတ်ပုံတင်ကဒ်ပြားဖြင့် လယ်ယာမြေကို ဈေးကွက်တွင် တရားဝင် ရောင်းနိုင်ဝယ်နိုင် လွှဲပြောင်းနိုင်သည်။ ဤအချက်မှာ အလွန်ထူးခြားသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အနောက်တိုင်းပုံစံ ပုဂ္ဂလိက အကြီးစားမြေယာရောင်းဝယ်မှုဖြင့် အစိုးရ၏ လူ့အခွင့်အရေး ရှုဒေါင့်မှနေ၍ မြေယာနှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ်များကို စီမံအုပ်ချုပ်ခြင်း၊ အသုံးပြုခြင်းထက် မြေယာနှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ်များကို စီးပွားရေးကုန်ကြမ်းအဖြစ် ပိုမိုတန်ဖိုးထားကြောင်းကို သိသာထင်ရှားစွာ အချက်ပြလိုက်သလို ဖြစ်သွားစေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အစိုးရ၏ ထိန်းကျောင်းမှု အပြည့်အဝမရှိဘဲ မြေယာဈေးကွက်တစ်ခုကို ဥပဒေဖြင့် တရားဝင်အောင် ပြုလုပ်ခြင်းသည် အလွန်စိုးရိမ်စရာ ကောင်းလှသည်။ ပထမအချက်မှာ တရားဝင်မြေယာမှတ်ပုံတင်ကဒ်ပြားမရှိလျှင် တရားဝင် မြေယာပိုင်ဆိုင်အသုံးချခွင့် လုံးဝမရှိတော့သည့်အချက် ဖြစ်သည်။ တိကျသည့် အခွင့်အရေးပြဋ္ဌာန်းမှုနှင့် ယင်းအခွင့်အရေးများရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရသည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများက လက်ရှိမြေယာအသုံးပြုနေ

သည့် လူအများစုကို မြေယာအသုံးချခွင့် လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးသွားစေခဲ့သည်။ ဒုတိယအချက်မှာ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးက ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဆောင်ရွက်သည့် ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ကိုသာ မြေယာခွဲဝေချထားမှုကို လုံးဝ အာဏာအပ်နှင်းလိုက်သလို ဖြစ်သွားသည့်အချက် ဖြစ်သည်။ လယ်ယာမြေခွဲဝေချထားမှုကို ဗဟိုဦးစီးစနစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်သည်မှာ သာမန်အားဖြင့် ပြဿနာမရှိသော်လည်း တရားမျှမှုအားနည်းခြင်း၊ အဂတိလိုက်စားမှုနှင့် နိုင်ငံရေးအာဏာကို ရယူနိုင်ရန် မြေယာသိမ်းယူခြင်း။

မြေသိမ်းယူခြင်းဆိုသည်မှာ မြေ၊ ရေ၊ သစ်တောသယံဇာတ အစရှိသည့် ရုပ်ပိုင်းအရင်းအမြစ်များနှင့် ယင်းအရင်းအမြစ်တို့ကို မည်သည့်ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် မည်သို့အသုံးချမည်ဆိုသည် ဆုံးဖြတ်လုပ်ပိုင်ခွင့်နှစ်ခုလုံးကို ဒီမိုကရေစီနည်းမကျစွာဖြင့် ဆုပ်ကိုင်ဆွဲယူမှု (သို့မဟုတ်) ထိန်းချုပ်မှုပင် ဖြစ်သည်။ မြေသိမ်းယူခြင်းကို “ဒေသခံပြည်သူများတွင် အမြစ်စွဲနေသည့် လက်ရှိမြေယာအုပ်ချုပ်အသုံးချမှုစနစ်များကို လစ်လျူရှုသည့် နိုင်ငံတနိုင်ငံနှင့် နိုင်ငံတကာတို့၏ မိမိတို့၏ အကျိုးအမြတ်အတွက် လောဘဇောနှင့် စီးပွားရေးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု” ရှုဒေါင့်မှ မြင်ကြည့်ရန် လိုအပ်သည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် မြေယာသိမ်းယူမှုသည် အိမ်ထောင်စုစားသုံးရန်နှင့် ဒေသဈေးကွက်အတွက် တနိုင်တပိုင် စိုက်ပျိုးသည့် အသေးစားတောင်သူများထံမှ ၎င်းတို့အသုံးပြုနေသော မြေယာနှင့် ယင်းနှင့်ဆက်စပ်နေသည့် အရင်းအမြစ်များ (ဥပမာ ရေ)တို့ကို ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်တွင် ဝယ်လိုအားမြင့်မားသည့် အကြီးစား ငွေကြေးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဖြင့် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆောင်ရွက်ရသည့် စက်မှုသီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု၊ သယံဇာတ ထုတ်လုပ်ရယူမှုနှင့် အကြီးစားရေအားလျှပ်စစ်စသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် လွှဲပြောင်းပေးနေသည့် စဉ်ဆက်မပြတ် ထုနှင့်ထည်နှင့် အရှိန်အဟုန်ပြင်းထန်စွာ ဖြစ်ပေါ်နေသည့် ပြောင်းလဲမှု ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် မြေယာသိမ်းယူမှုတွင် အတင်းအဓမ္မ အိမ်ယာရွှေ့ပြောင်းမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေသည့် တစ်ဦးချင်း (သို့မဟုတ်) ဒေသခံအစုအဖွဲ့ထံမှ တရားမဝင် မြေယာသိမ်းယူမှုသာမက ဒေသခံတို့အနေဖြင့် တခါ တရံ နေထိုင်ရအသုံးပြုသည့် မြေပေါ်မှ ရွှေ့ပြောင်း ပေးရခြင်းမရှိသော်လည်း ဥပဒေအရ မြေယာနှင့် ယင်းမြေပေါ်ရှိ အရင်းအမြစ်များ ထိန်းချုပ်ပိုင်ခွင့် များကို လွှဲပြောင်းမှုများလည်း ပါဝင်သည်။ ထို့ပြင် မြေယာသိမ်းယူမှုတွင် လွတ်လပ်စွာ ကြိုတင်အသိပေး မှုနှင့် သဘောတူညီမှု ရယူခြင်းမရှိခြင်း၊ အခြား ဒီမိုဂရေစီမကျသော (သို့မဟုတ်) ပွင့်လင်းမြင်သာမှု မရှိသော နည်းစနစ်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်းယူမှု များလည်း ပါဝင်ပေသည်။ ကမ်ပီဆီးနားဆွေးနွေးပွဲမှ တစ်ဆင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ တောင်သူလယ်သမား လှုပ်ရှားမှုက “မြေယာသိမ်းယူမှုသည် ကျေးရွာလူ့အဖွဲ့ အစည်းကို ရွှေ့ပြောင်းမှုဖြစ်စေသည်။ ယင်းတို့၏ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးအသိုက်အမြိုကို ပျက်စီးစေ သည်။ ကျေးရွာလူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ကိုယ်ပိုင်ရပ်တည်မှု ကို ဆုံးရှုံးစေသည်။ လယ်သမားအဖြစ်မှ၊ ကျွဲနွားမွေး မြူသူအဖြစ်မှ၊ တံငါသည်အဖြစ်မှ၊ သူရင်းငှားအဖြစ်မှ၊ ဇာတ်နိမ့်သူအဖြစ်မှ၊ ဒေသခံအဖြစ်မှ ပျက်ယွင်းသွား စေသည်။” မှတ်ချက်ပေးထားသည်။

အလွန်အမင်းအာရုံစိုက်မှု အားကြီးနေသော လက်ရှိ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပြဿနာတစ်ခု ပင်ဖြစ်သည်။ တတိယအချက်မှာ လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်သည် တရားစီရင်ရေးမဏ္ဍိုင်ကို ကျော်လွန် နေသည့်အချက်ပင် ဖြစ်သည်။ မတရားခံရသည့် လယ်သမားအနေဖြင့် မည်သည့်တရားဥပဒေအကူ အညီကိုမျှ ရယူနိုင်ခွင့် မရှိသည့်သဘော ဖြစ်သည်။

မြေလွတ်မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းများ စီမံခန့်ခွဲရေးဥပဒေ သည် အစိုးရကို ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများ၏ လယ်ယာမြေနှင့်သစ်တောမြေများ (အလှည့်ကျအနား ပေးစနစ်ဖြင့် စိုက်ပျိုးသည့်တောင်တန်းဒေရှိ မြေယာ များ၊ မြေပြန့်ရှိ တရားဝင်မြေယာမှတ်ပုံတင်မရှိသော မြေများပါဝင်သည်။)ကို ပြည်တွင်းနှင့်ပြည်ပ ရင်းနှီး မြှုပ်နှံသူများအား ဥပဒေအရ တရားဝင် လွှဲပြောင်း

ပေးနိုင်ရန် ခွင့်ပြုပေးနေသလို ဖြစ်နေသည်။ ဤဥပဒေပါ မြေယာများကို ပြန်လည်ခွဲဝေနေရာချ ထားရန် လုံးဝဥသယုံ အာဏာအပိုင်ခြင်းခံရသည့် မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းစီမံခန့်ခွဲရေး ဗဟို ကော်မတီကိုလည်း စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးကပင် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ယူ ထားပြန်ပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အစိုးရက မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းဟု ခေါင်းစဉ်တပ်ထားသည့် (မကြာခဏပင် ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများက လက်ရှိစိုက်ပျိုးနေသည့်မြေများ၊ အလှည့်ကျ အနား ပေးထားသည့်မြေများ ဖြစ်နေလေ့ရှိသည့်) မည်သည့် မြေမျိုးကိုမဆို စက်မှုစိုက်ပျိုးရေးစိုက်ခင်းများ အဖြစ် သို့ လွှဲပြောင်းနိုင်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာများက မိမိအစီအစဉ်ဖြင့် စီမံအုပ်ချုပ်နေသည့် ကျေးရွာသစ်တောများ၊ မြစ်ချောင်းအင်းအိုင်များ၊ ငါး ကန်များနှင့် စားကျက်များသည်လည်း ဒေသခံများ အထူးသဖြင့် အဆင်းရဲဆုံးမိသားစုများ အတွက် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု၊ လူနေမှုဘဝဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် အရေးကြီးသည့်တိုင်၊ အခြားမြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းများနည်းတူ သိမ်းယူခြင်းခံရနိုင်ပါသည်။ လက်ရှိအသုံးပြုနေသော အသေးစားတောင်သူများက ကျူးကျော်လုပ်ကိုင်သူများအဖြစ် ဤဥပဒေအရ သတ် မှတ်ခြင်းခံရ ပြန်သည်။ ဤဥပဒေက စက်မှုသီးနှံများ အတွက် အများဆုံး ဧက ၅၀၀၀၀ အထိကို နှစ်ပေါင်း ၃၀ အထိ ခွင့်ပြုနိုင်သည့်ပြင် ပြန်လည်၍ သက်တမ်းလည်း တိုးခွင့် ပြုထားသည်။

မြေယာဥပဒေနှစ်ရပ်၏ သက်ရောက်မှုတစ်ခုမှာ တောင်တန်းဒေသများတွင် နေထိုင်ကြသော အိမ် ထောင်စုများ၊ ကျေးရွာအစုအဖွဲ့များမှာ မိမိတို့နေထိုင် အသုံးပြုလျက်ရှိသော မြေယာများမှာ မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းများအဖြစ် အမည်တပ်ခြင်းခံရ သဖြင့် ၎င်းတို့အတွက် ဥပဒေကြောင်းအရ မြေယာ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်လုံခြုံမှု မရှိတော့ပေ။ ဤအခြေအနေ၌ ယင်း မြေယာများသည် သယံဇာတများ ထုတ်လုပ် ခြင်းနှင့် စက်မှုသီးနှံထုတ်လုပ်ခြင်းစသည့် လုပ်ငန်း များအတွက် ပစ်မှတ်များ ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ

တောင်တန်းဒေသတွင် နေထိုင်ကြသော ဖော်ပြပါ တိုင်းရင်းသားများသည် ၎င်းတို့၏ မြေယာ ပိုင်ဆိုင်မှု များကိုဆုံးရှုံးမည့် အခြိမ်းခြောက်ခံရသည့် အနေအထားသို့ ချက်ချင်း ရောက်ရှိသွားစေပါသည်။ ထို့ကြောင့် မြေယာဥပဒေနှစ်ရပ်သည် တောင်တန်းဒေသနေ အလှည့်ကျအနားပေးစနစ်ဖြင့် တောင်ယာစိုက်ပျိုးစားသောက်နေကြသော အသေးစားတောင်သူများ၏ လယ်ယာစိုက်ပျိုးခွင့်နှင့် လယ်ယာမြေနှင့် သစ်တောမြေများကို အသုံးပြုခွင့်နှင့် အသုံးပြုရန် ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်^{၂၁}တို့ကို အရုပ်သိမ်းခံလိုက်ရခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ပြည်တွင်းပြည်ပကုမ္ပဏီများနှင့် ဒေသခံနိုင်ငံရေး သမားများကြောင့် မြေသိမ်းယူမှုများနှင့်မြေဈေးကစားမှုများ (land speculation) ကို လွန်ခဲ့သည့် လပေါင်းများစွာက လွတ်တော်နှင့်စီးပွားရေးအသင်းအဖွဲ့များအကြား လပေါင်းများစွာ ပြင်းပြင်းထန်ထန် အခြေအတင် ငြင်းခုံကြပြီးနောက် ၂၀၁၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့က ပြဋ္ဌာန်းလိုက် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေက ပိုမိုမက်လုံးပေးကဲ့သို့ဖြစ်နေခဲ့ပါသည်။ နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီများအတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန်အတွက် အခက်အခဲအတားအဆီးများစွာ ကျန်ရှိနေသေးသော်လည်း နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေက နိုင်ငံခြားတိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို ဆွဲဆောင်ရန် အထူးသဖြင့် သဘာဝရင်းမြစ်များကို ထုတ်ယူရောင်းချခြင်းနှင့် လယ်ယာစီးပွားကဏ္ဍ^{၂၂} များတွင် လွတ်လပ်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ဥပဒေလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများဖြင့် ပံ့ပိုးပေးထားပြီးဖြစ်သည်။

နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေက စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍအပါအဝင် အချို့သောကဏ္ဍများ၌ အကြီးစား (ပုဂ္ဂလိက) ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုရန်နှင့် (ရှင်းလင်းပြတ်သားမှု မရှိသော်လည်း) ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါက သတိကြီးစွာ ထားပြီး ဆောင်ရွက်ရန် ကြိုတင်သတိပေးထားပါသည်^{၂၃}။ မြေယာကဏ္ဍတွင် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများအတွက် မြေယာအသုံးချပိုင်ခွင့်ကို စုစုပေါင်းနှစ်ပေါင်း ၇၀^{၂၅} ထိ သတ်မှတ်ပေး ထားပြီး ဖြစ်သည်။ ယင်းသတ်မှတ်ချက်သည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက် တစ်ကြိမ်လျှင် အများဆုံးနှစ်ပေါင်း

၃၀ သာ လုပ်ကိုင်ခွင့်ပေးထားသည့် မြေလွတ်မြေလပ်နှင့်မြေရိုင်းများ စီမံခန့်ခွဲရေးဥပဒေနှင့် ကိုက်ညီမှု မရှိချေ။ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေ^{၂၆} အရဆိုလျှင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများက သတ်မှတ်ထားသည်ထက် ပို၍ ကာလရှည်ငှားရမ်းလိုသော် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအနေနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအားနည်းပြီး လမ်းပမ်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲသောနေရာဖြစ်ပါက စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးရန် အထောက်အကူဖြစ်စေသဖြင့် ခွင့်ပြုပေးနိုင်ပါသည်။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအနေဖြင့် တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်အသီးသီးတွင် ဆောင်ရွက်မည့် အကြီးစားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများအတွက် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရတို့ကို အသိပေးရန် လိုအပ်သော်လည်း ယင်းတို့ထံမှ ခွင့်ပြုချက်တောင်းရန် မလိုအပ်ပေ။ သမတရုံးဝန်ကြီးဦးစိုးသိန်း ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဆောင်ရွက်သော မြန်မာ့ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင်ကလည်း တချို့သော ကဏ္ဍများ ဥပမာ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတွင် အမျိုးသားအကျိုးစီးပွားအတွက်ဖြစ်လျှင် အထူးသဖြင့် တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုများနေထိုင်ရာ တနည်းအားဖြင့် နယ်စပ်ဒေသများရှိ အပစ်ခတ်ရပ်စဲထားသည့် နယ်မြေသစ်များတွင် - နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို ခွင့်ပြုပေးနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာ့ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင်သည် နိုင်ငံတော်အတွင်း ကန့်ကွက်သူများအား တရားဝင် ဥပဒေကြောင်းဖြင့် ရှင်းလင်းရန် မလိုအပ်ဘဲ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို လမ်းညွှန်ရန်နှင့် အတည်ပြုရန် တစ်စုံတစ်ခုသောအတိုင်းအတာအထိ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကြောင်း သိသာလှသည်။ ဤအခြေအနေသည် မြေယာဥပဒေနှစ်ရပ်ရှိ ဗဟိုကော်မတီနှစ်ခုအနေအထားနှင့် တူညီလှသည်။ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးဦးဆောင်သည့် ဖော်ပြပါမြေယာကော်မတီနှစ်ခုလုံးသည် တရားရုံး၏အာဏာစက်ထက် ကျော်လွန်၍ မြေယာများကို ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များကို လုပ်ကိုင်ခွင့်ပေးနိုင်သည်။

အစိုးရက တိုင်းပြည်အတွင်း အထူးစီးပွားရေးဇုန်များအတွက် တရားဥပဒေယန္တရားတစ်ရပ်ကိုဖော်ဆောင်ပေးရန် အထူးစီးပွားရေးဇုန်ဥပဒေကို ၂၀၁၂ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ ၂၇ ရက်နေ့က ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ ဥပဒေက နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများကို မက်လုံးများစွာ ပေး

ထားသည်။ အကြီးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် ၅၅ နှစ်ထိ မြေအသုံးချပိုင်ခွင့်အပါအဝင် ဝင်ငွေခွန်လျော့ချ ပေးထားခြင်း၊ ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများ၊ စက်ယန္တရားများ နှင့် စက်ကိရိယာများအတွက် သွင်းကုန်ခွန်ကင်းလွတ် ခွင့်ပေးခြင်း၊ နိုင်ငံခြားအစုရှယ်ယာများ ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ကိုကန့်သတ်ထားမှု မရှိခြင်း၊ နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်မှု ကို ထိန်းချုပ်ထားခြင်းနှင့် အစိုးရ၏လုံခြုံရေးတာဝန်ယူမှုစသည် မက်လုံးများဖြစ်ကြပါသည်။

အထူးစီးပွားရေးဇုန်များနှင့်ပါတ်သက်ပြီး ခြုံငုံ ကြည့်လျှင် တိုင်းပြည်အတွက် အကျိုးအမြတ်မရ သကဲ့သို့ စီးပွားရေးဇုန်အနီးတစ်ဝိုက်တွင် နေထိုင် သည့် ဒေသခံပြည်သူများကိုလည်း အကျိုးမဖြစ်ထွန်း စေသည့်အပြင် သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင် ယိုယွင်းပျက် စီးမှုနှင့် စက်မှုလုပ်ငန်းများကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ပတ်ဝန်းကျင် ညစ်ညမ်းမှုများနှင့် ပတ်သက်ပြီး စိုးရိမ် မှုများကို လွှတ်တော်တွင် ထုတ်ဖော်ဆွေးနွေးထားပြီး ဖြစ်သည်။ မြေသိမ်းယူမှုများစွာဖြစ်ပေါ်စေသည့် အထူးစီးပွားရေးဇုန်ကြီးနှစ်ခုကို တိုင်းရင်းသားဒေသ များတွင် တည်ထောင် ထားပြီးဖြစ်သည်။ ယင်းဇုန် ကြီးနှစ်ခုမှာ တနင်္သာရီတိုင်းရှိ ထားဝယ်အထူးစီးပွား ရေးဇုန်နှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ ကျောက်ဖြူအထူးစီးပွား ရေးဇုန်တို့ဖြစ်ကြသည်။ အခြားဇုန် ၅^{၀၀} ခုကိုလည်း တိုင်းရင်းသားဒေသများတွင် ထူထောင်ရန် စီမံကိန်း လျာထားပြီးဖြစ်သည်။

နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများ၏ အကြီးစားဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများသည်လည်း မြေသိမ်းယူမှုများနှင့် ဒေသခံ ပြည်သူများကို နေရာရွှေ့ပြောင်းခံရစေခြင်းများ ဖြစ် ပေါ်စေခဲ့သည်။ ယခင်စစ်အစိုးရလက်ထက်က အဆို ပါ စီမံကိန်းအများစု၏ သဘောတူညီချက်များကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ယင်းတို့တွင် ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်၊ ရခိုင်ပြည်နယ် ကျောက်ဖြူမြို့ ရှိ ရေနက်ဆိပ်ကမ်းသစ်မှ တရုတ်နိုင်ငံ၊ ယူနန်ပြည် နယ်၊ ကူမင်းမြို့အထိ တရုတ်ပိုင်သဘာဝဓါတုငွေပိုက် လိုင်းကို သွယ်တန်းခြင်းလည်း ပါဝင်သည်။ ကီလိုမီတာ ၁၁၀၀ ရှည်လျားသည့် ဤပိုက်လိုင်း သည် လူမျိုးရေးပဋိပက္ခ ဖြစ်ပွားနေသည့် ရခိုင်ပြည်

နယ်၊ မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်းဒေသများနှင့် လက်နက် ကိုင်ပဋိပက္ခများဖြစ်ပွားနေဆဲ ရှမ်းပြည်နယ်တို့ကို ဖြတ်သန်းသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပိုက်လိုင်းတစ်ဝိုက် ဖြစ်ပွားဆဲပဋိပက္ခများနှင့် တရုတ်ကုမ္ပဏီ၏ ပိုက် လိုင်းတစ်လျှောက်ရှိ ရပ်ရွာများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်း ပုံများကြောင့် ဒေသခံရပ်ရွာများ^{၁၉} က အဆိုပါ ပိုက် လိုင်းစီမံချက်ကို ပြင်းထန်သော ကန့်ကွက်ဝေဖန်မှု များ ပြုလုပ်နေခဲ့ကြသည်။

နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို ပိုမိုလွယ်ကူချောမွေ့စေသည့် ဥပဒေသစ်များစတင်အသက်ဝင်လာသည်နှင့် သီးနှံ တစ်မျိုးတည်းကို အခြေပြုသည့် အကြီးစားစက်မှုသီးနှံ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရေးနှင့် မသေချာမရေရာသည့် လယ်ယာစီးပွားလုပ်ငန်းကြီးများအတွက် မြေယာသိမ်း ယူမှုအသစ်များ နေရာအနှံ့အပြားတွင် ဖြစ်ပေါ်ရန် မျှော်လင့်ထားပြီး ယင်းမျှော်လင့်ထားရမှုသည် ဒေသခံ ပြည်သူများ၏ မြေကိုရယူအသုံးချပိုင်ခွင့်နှင့် အသက် မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ^{၂၀}အတွက် ကြီးစွာသော ခြိမ်းခြောက်မှုတစ်ခုပင် ဖြစ်လာပေလိမ့်မည်။ အထက် ဖော်ပြပါ အချက်များအပြင် နိုင်ငံတွင်းရှိ ရေအရင်း အမြစ်များနှင့် ၎င်းတို့ကို ခွဲဝေချထားမှု အပေါ်တွင် လည်း အနှုတ်လက္ခဏာဆောင်သော ရေတို၊ရေရှည် အကျိုးသက်ရောက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လာဖွယ် ရှိနေ သည်။ မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်း မြေသိမ်းယူမှုများကို တရုတ်၏ ဘိန်းအစားထိုးအစီအစဉ်များက အဓိက မောင်းနှင်အားဖြစ်နေပြီး ယင်းအစီအစဉ်က တရုတ် ကုမ္ပဏီများကို ဘိန်းစိုက်ပျိုးခြင်းအစား သီးနှံတစ်မျိုး တည်း စိုက်ပျိုးရန် (အများအားဖြင့် ရာဘာ စိုက်ပျိုး ခြင်းဖြစ်ပါသည်။) အားပေးထားသလို ဖြစ်နေပါ သည်။ ဘိန်းမစိုက်တော့သည် တောင်သူများအစား တရုတ်ကုမ္ပဏီများနှင့် ဒေသအာဏာပိုင်များကသာ ယင်းအစီအစဉ်များမှ အကျိုးအမြတ်အများဆုံး ရနေ ကြသည်။ တရုတ်အစိုးရက တရုတ်စိုက်ပျိုးစီးပွား ကုမ္ပဏီများကို အမတ်ကြေး ထုတ်ပေးပြီး ဘိန်း အစားထိုးစိုက်ပျိုးစေခြင်းသည် ဒေသခံ တောင်သူများ ထံမှ မြေယာများစွာနှင့် ယင်းတို့၏ အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းလုပ်ငန်းများကို တခဏတာအတွင်း လက် လွှတ် ဆုံးရှုံးလိုက်စေသည်။ ယင်းဒေသခံများအနက်

အချို့မှာ ယခင်က ဘိန်းစိုက်ပျိုးခဲ့ကြသည့် တောင်ပေါ်ဒေသနေ တောင်သူများ^{၂၀} ဖြစ်ကြသည်။

ယင်းဖွံ့ဖြိုးရေးပုံစံနှင့် နောက်ဆက်တွဲအနေဖြင့် ဖြစ်ပေါ်သည့် များပြားလှသည့် မြေသိမ်းယူမှုများကို မောင်းနှင်နေသည့် ပုံပြင် ဆန်ဆန် ယုံကြည်မှု^{၂၁} အများအပြားရှိပါသည်။ ၎င်းမှာ မြန်မာပြည်အတွင်း နိုင်ငံခြားမှရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို စောင့်မျှော်နေသည့် မြေလွတ်မြေရိုင်းများနှင့် အသုံးမချရသေးသော မြေယာများ များစွာရှိနေသေးသည်ဟူသည့် ယုံကြည်မှုပင် ဖြစ်သည်။ သို့သော် တင်ပြခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း ယင်းမြေတို့သည် မြေပြင်အခြေအနေတွင် အမှန်တစ်ကယ် လစ်လပ်နေသည့် မြေများ မဟုတ်ချေ။ အစိုးရထံမှ တရားဝင် မြေယာ အသုံးချပိုင်ခွင့် မရရှိထားသော ရပ်ရွာလူထုများက ဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက် ထွန်ယက်စိုက်ပျိုး လုပ်ကိုင်စား သောက်နေခဲ့သည့် မြေများ ဖြစ်သည်။ ယင်းတွင် တောင်တန်းဒေသရှိ တိုင်းရင်းသားများ စိုက်ပျိုးစား သောက်သည့် မြေများအပြင် မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်းရှိ ဧရိယာ တော်တော်များများမှာ ဤအမျိုးအစားတွင် အကျုံးဝင်နေသည်။ ဒုတိယယုံကြည်မှုမှာ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု လိုအပ်သည်ဟူသည့် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းယုံကြည်မှုနှင့် ဆက်စပ်လျက် အသေးစား တောင်သူများသည် ထုတ်လုပ်မှု အားနည်းသဖြင့် အကြီးစားစက်မှုစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ပိုမို အာရုံစိုက်ကြရန် လိုအပ်သည်ဟူသည့် ယုံကြည်မှုတို့ ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် တိုင်းပြည်၏ အသေးစားတောင်သူများကို မြှင့်တင်ပေးခြင်းအားဖြင့် အကျိုးကျေးဇူးများစွာ ရှိခဲ့သည့် သာကေများစွာ ရှိသည်။ နည်းမှန်လမ်းမှန်သာ ထောက်ပံ့ပေးပါလျှင် အကြီးစားလုပ်ငန်းကြီးများထက်ပင် အထွက်နှုန်းကောင်းသည့်ပြင် ရည်ရှည်တွင် ပိုမို တာရှည်တည်တံ့ပြီး သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်နှင့် ကိုက်ညီသည်။ ထို့ပြင်ဒေသသီးနှံမျိုးစိပ်များနှင့် မျိုးစေ့များ၏ ဇီဝမျိုးစုံလင်မှုကိုလည်း ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပေးသည်^{၂၂}။ အခြားတွေးခေါ်မြော်မြင်မှုတစ်ခုမှာ စားနပ်ရိက္ခာနှင့် လောင်စာရှားပါးမှု (ဇီဝလောင်စာ

ထုတ်လုပ်ရန်) ကို ဖြေရှင်းရန် မြေဧရိယာ အမြောက်အမြားကို သိမ်းယူရန်လိုအပ်သည် ဟူသည့်ယူဆချက် ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးယုံကြည်မှု တစ်ခုမှာ မြေယာမှတ်ပုံတင်ခြင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်ခွင့် တို့သည် မြေယာပိုင်ဆိုင်ခွင့်လုံခြုံမှုတိုးတက်စေရန် အကောင်းဆုံး နည်းလမ်းဖြစ်သည့် အချက်ဖြစ်သည်။ သို့သော် အောက်တွင် ဆက်လက်ဖော်ပြမည့် သုံးသပ်ချက်များကို ကြည့်လျှင် မြန်မာနိုင်ငံက သို့သော နိုင်ငံများအနေဖြင့် မြေယာမှတ်ပုံတင်ခြင်းကို ယုံကြည်စိတ်ချစွာ ပြဿနာဖြစ်နေပြီး ၎င်းကပင် မြေယာပိုင်ဆိုင်ခွင့်များ လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးစေသည့် အကြောင်းရင်း ဖြစ်နေစေပြန်သည်။

မြေယာဥပဒေများ၊ မြေသိမ်းခြင်းနှင့် ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်မှုများ

အသေးစားတောင်သူတို့၏ မြေပိုင်ဆိုင်မှုပိုင်ခွင့်နှင့် အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုစီမံကိန်းများသည် ယင်းတို့၏ တိုင်းပြည်၏ ရေရှည်စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု တိုင်းရင်းသားဒေသငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ဒေသခံပြည်သူတို့၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတို့အပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုများကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အရေးကြီးပေသည်။ သယံဇာတအရင်းအမြစ်များကို ထုတ်ယူအသုံးပြုမှု၊ ထုတ်လုပ်မှုနှင့် အကြီးစားအခြေခံအဆောက်အအုံများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး စီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် မြေဧရိယာ အမြောက်အမြား သိမ်းယူရန် လိုအပ်သည်။ မြေယာသိမ်းယူခြင်းနှင့် လျော်ကြေးငွေပေးအပ်ခြင်းတို့အတွက် ဆောင်ရွက်သည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတို့မှာ ပွင်းလင်းမြင်သာမှု၊ လုံလောက်စွာ ပေးလျော်မှုမရှိသည့်ပြင် စနစ်တကျ စည်းကြပ်မှုနှင့် စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်မှုများလည်း မရှိကြပေ။ ယင်းတို့ကြောင့် အဂတိလိုက်စားမှုများ၊ ပေါက်ဈေး ထက်များစွာလျော့နည်းသည့် မြေယာဈေးနှုန်းဖြင့် လျော်ကြေးပေးချေမှုများ ကျယ်ပြန့်စွာ ဖြစ်ပေါ်စေပါ သည်။ ယေဘုယျကျကျပြောရလျှင် ကျေးလက်နေ ပြည်သူအများစုအပေါ် အထူးသဖြင့် အဆင်းရဲဆုံးနှင့်

အထိခိုက်လွယ်ဆုံးလူတန်းစားများအပေါ် ယင်းတို့၏ တာဝန်ခံနိုင်မှု လုံးဝမရှိကြောင်းကို ပေါ်လွင်စေသည်။ သို့သော် မကြာသေးမီကအဖြစ်အပျက်များက အများဆုံး အထိခိုက်ခံခဲ့ရသည့် လူတန်းစားအများစု အနေဖြင့် ယင်းတို့၏မြေများကို လက်လွတ်ပေးလိုသော ဆန္ဒမရှိကြောင်း ပြသနေပေသည်။ မြေယာ သိမ်းယူမှုများကို ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်မှုများအားလည်း ပိုမို၍ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ထောက်ခံအားပေးမှုများကိုလည်း ရရှိလာကြသည်။

တိုင်းပြည်တဝှမ်း၌ မြေယာသိမ်းယူမှုလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပုံများကို မကြေနပ်သည့် လူတစ်ဦးချင်း၏ အသံများ^{၂၄} ပိုမို ကျယ်လောင်လာနေသည်။ ပြည်တွင်း မိဒီယာများတွင် ပြည်သူအများ သတိထားမိလာသည်။ မြေသိမ်းယူမှုများနှင့်မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့် အရေးကိစ္စများကို ပုံမှန်တင်ပြလာကြပြီး လွှတ်တော်နှင့် အရပ်ဖက် လူ့အဖွဲ့အစည်းများတွင်လည်း စိတ်ဝင်တစား ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဆွေးနွေး လာကြသည်။ ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများအတွက် မြေသိမ်းယူမှုများသည် လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် နိုင်ငံရေးမတည်ငြိမ်မှုများ^{၂၅}ကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဖြစ်ပေါ်လာစေသည်။

မကြာသေးမီကမှအရွေးကောက်ခံခဲ့ရသော အတိုက်အခံ နိုင်ငံရေးသမားတို့က အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းခေါင်းဆောင်များနှင့်တွဲဖက်ပြီး မြေယာဥပဒေ ပြုပြင်ရေး ကြိုးစားသော်လည်း အောင်မြင်မှုမရခဲ့ပေ။ လွှတ်တော် အတွင်း၌လည်း မြေယာအခွင့်အရေးကိစ္စများကို အရေးဆိုခဲ့သည်။ “ဒီဥပဒေတွေက မြေသိမ်းဖို့ တရားဝင်လက်နက်လို ဖြစ်နေတယ်” ဟု တိုင်းရင်း သားလွှတ်တော်အမတ်တစ်ယောက်က ဆိုပါသည်။” အစိုးရက တိုင်းပြည်မြေပုံကို အများအားဖြင့် လွှတ်နေတဲ့မြေ^{၂၆} တွေလို မြင်ပုံရတယ်ဟု’ အရပ်ဖက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းတစ်ခု၏ ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးက ပြောဆိုပါသည်။ “ဥပဒေက ရှင်းရှင်းလင်းလင်းမရှိတဲ့ အတွက် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုနေရတော့ ဘယ်သူနိုင်မလဲ ဆိုရင် အာဏာအရှိဆုံးသူကပဲ နိုင်မှာပဲဖြစ်တယ်လို့^{၂၇}” သူက ဆိုသည်။

ပိုမိုတိုးပွားလာနေသော ဝေဖန်သံများကို တုံ့ပြန် ဆောင်ရွက်ရန် ရည်ရွယ်လျက် သမတက ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လတွင် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန^{၂၈} ဝန်ကြီးကို ဦးဆောင်စေ လျက် မြေယာခွဲဝေအသုံးချမှုစိစစ်ဆောင်ရွက်ရေးကော် မတီကို ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့သည်။ ဤကော်မတီသည် သမတကို မြေအသုံးချရေးမူဝါဒနှင့် မြေယာဥပဒေများ နှင့်ပတ်သက်ပြီး အကြံပေးရန်ဖြစ်ပြီး တစ်စိတ်တစ် ပိုင်းအားဖြင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန၏ မြေယာဥပဒေများနှင့် မြေခွဲဝေချထား ရေးများအပေါ် ပိုမိုကျင့်သုံးနေသော တစ်ကိုယ်တော် အာဏာပိုင်နေမှုကို ပြန်လည်မျှခြေပြုနိုင်ရန် ဖွဲ့စည်း ပေးခဲ့ခြင်း၏လည်း ဖြစ်သည်။ ကော်မတီအနေနှင့် ယခုထိ မြေယာဥပဒေများကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရန် နှင့် တောင်သူလယ်သမားများ၏ မြေယာပိုင်ဆိုင် ခွင့်ကို ကာကွယ်ပေးနိုင်မည့် ဥပဒေအသစ် ပေါ်ပေါက်လာအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း မရှိသေး ပေ။

ယင်းလထဲတွင်ပင် သမတက မြေယာအမှုအခင်း စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ကော်မရှင်တစ်ခုကို ထပ်မံဖွဲ့စည်း ပေးခဲ့ပါသည်။ ဤကော်မတီတွင် လွှတ်တော်အမတ် များ ပါဝင်ပြီး စစ်တပ်ကျောထောက်နောက်ခံရှိသော ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီက ဦးဆောင် ခဲ့သည်။ ကော်မတီတွင် မည်သည့်ဆုံးဖြတ်ချက်ချရန် အခွင့်အာဏာမရှိဘဲ မြေယာသိမ်းယူသည့် အမှုအခင်း များကိုသာ စုံစမ်းရန် တာဝန်ပေးအပ်ထားသည်။ သို့ သော် စစ်အစိုးရအုပ်စိုးစဉ်ကာလမတိုင်မီ^{၂၉} ၁၉၈၈ခုနှစ် အစောပိုင်း မြေသိမ်းယူမှုကိစ္စများကို နောက်ကြောင်း ပြန် စစ်ဆေးခွင့်မရှိပေ။ ကော်မတီကဖွဲ့စည်းပြီး တစ်နှစ်အကြာတွင် ကော်မတီ၏ တွေ့ရှိချက်များကို သမတထံသို့ တင်ပြရမည်ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံမိဒီယာ များက ကော်မတီ၏ နှစ်ဝက်အစီရင်ခံစာတွင် မြေယာသိမ်းယူမှုအများစုကို စစ်တပ်က လုပ်ဆောင် ခဲ့ကြောင်းနှင့် အရပ်သားလူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့်မိဒီ ယာတို့ကို မြေယာသိမ်းယူမှုများတွင် စစ်တပ်၏အခန်း ကဏ္ဍကို ဆွေးနွေးရန် နေရာတစ်ခု ဖန်တီးပေးခဲ့ ကြောင်း ဖော်ပြထားကြသည်။^{၃၀}

ပိုမိုတိုးပွားလာနေသည်။ မြေယာဥပဒေများနှင့် မြေယာသိမ်းယူမှုများအပေါ် မကြာမတင်မီကတုံ့ပြန်မှုမှာ မြန်မာနိုင်ငံတောင်သူလယ်သမားအသင်း တည်ထောင်မှုပင် ဖြစ်သည်။ ထိုအသင်းခေါင်းဆောင် ဦးစိုးထွန်းသည် အစိုးရက ကျောထောက်နောက်ခံပြုပေးထားသည့် မြန်မာ့စက်မှုလက်မှုနှင့် ကုန်သည်ကြီးများအသင်း လက်အောက်ရှိ အင်အားကောင်းသော မြန်မာနိုင်ငံ ဆန်စပါးအသင်းနှင့် ဆက်စပ်နေသူ ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတောင်သူလယ်သမားအသင်းကို မြေယာ ဥပဒေများကို ၎င်းတို့ အလိုအတိုင်း ဖြစ်အောင် တွန်းအားပေးခဲ့အဆိုပါ လူ့မလိုင်လုပ်ငန်းရှင်တစ်စုကပင် နောက်ခံပြုပေးထားသည်။ ထို့ကြောင့် တောင်သူလယ် သမားအသင်းသည် အမြင်တွင် အမျိုးသားအဆင့် လယ်သမားကွန်ယက်အသွင် ဖြစ်နေသော်လည်း အမှန်တစ်ကယ်တွင် ဝင်ငွေမြင့်မားသည့် အကြီးစားနှင့် အလတ်စား ဆန်စပါးလုပ်ငန်းရှင်များ^{၃၁} ၏ အကျိုးစီးပွားကိုသာ ကိုယ်စားပြုထားသည်။

ဦးစိုးထွန်းက ကျောထောက် နောက်ခံ ပေးထားပြီး မြန်မာနိုင်ငံ စက်မှုလက်မှုနှင့် ကုန်သည်ကြီးများအသင်းက တွန်းအားပေးထားသည့် တောင်သူလယ်သမား ကာကွယ်ရေးဥပဒေသစ်ကို ရေးဆွဲလျက်ရှိပြီး လာမည့် လွှတ်တော် ပြန်လည်ကျင်းပမည့် အချိန်တွင် တင်သွင်းဆွေးနွေးအတည်ပြုမည် ဖြစ်သည်။ ဤဥပဒေကြမ်းသည် အခွဲအခြားခံနေရသော လယ်သမားငယ်များအတွက် မြေယာဥပဒေများကို

ပြန်လည်ပြုပြင်ရန်ဟု ကြွေးကြော်ထားသော်လည်း ဝင်ငွေမြင့်မားသည့် အလတ်စားနှင့် အကြီးစား ကျေးလက်နေအိမ်ထောင်စုများအတွက် ချေးငွေနှင့် အခြားသွင်းအားစုများ တိုးမြှင့်ရရှိရေးကိုသာ ဦးတည်ထားကြောင်း တွေ့ရသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ တောင်သူလယ်သမားအသင်းနှင့် ဆိုင်းငံ့နေသည့် တောင်သူလယ်သမားကာကွယ်ရေးဥပဒေတို့တွင် အသေးစားတောင်သူများ၏ မြေယာအခွင့်သည် အသေးစားတောင်သူများအတွက် မြေယာသိမ်းယူမှုနှင့် မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်လုံခြုံမှုတို့ကို ဖြေရှင်းမပေးအရေး (သို့မဟုတ်) မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်လုံခြုံမှုကို တစ်လုံးတစ်ပါးမျှ ဖော်ပြထားခြင်း မရှိချေ။ပါချေ။ ၎င်းတို့အစား အသစ်ပေါ်ထွက်လာသည့် အောက်ခြေတောင်သူလယ်သမားများနှင့် ဖွဲ့စည်းထားသည့် ကွန်ယက်များကသာ အားလုံး ခံစားနေကြရ သည့် မြေသိမ်းယာသိမ်းအမှုအခင်းများ၊ ချေးငွေ မရရှိမှု၊ လွတ်လပ်စွာသီးနှံရွေးချယ်စိုက်ပျိုးခွင့်၊ မြေယာဥပဒေနှင့်ယခင်ကဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည့် မတရားခံရမှု အစရှိသည့် ကြောင်ကြဲပုင်ရမှုများ^{၃၂} ကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန် စည်းရုံးဆော်ကြ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။

အရပ်ဖက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းခေါင်းဆောင်များ၊ တောင်သူလယ်သမားများနှင့် ၎င်းတို့၏ကိုယ်စားလှယ်များက အစိုးရ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်မှုပုံစံ၏ မှန်ကန်ထိရောက်မှုကို စိန်ခေါ်နေကြသည်။ အဓိကအရေးဆိုမှုမှာ ဒေသအာဏာပိုင်များနှင့် လက်တွဲလုပ်ဆောင်နေသည့်

အက်ဖ်ပီအိုင်စီ ဝေဒနာ — အလွဲများနှင့် စိန်ခေါ်နေမှုများ

ယနေ့ ကမ္ဘာတစ်လွှားတွင် ဖြစ်ပေါ်နေသော ကြီးမားသည့် ငွေကြေးရင်းနှီးမှုများက သဘာဝသယံဇာတပေါများသော်လည်း ငွေကြေးဆင်းရဲသည့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများထံသို့ အလုံးအရင်းနှင့် စီးမြောဝင်ရောက်နေသည့်ဖြစ်စဉ်သည် မြေ၊ ရေ၊ သစ်တောနှင့် ငါးသယံဇာတအရင်းအမြစ်များကို ပျက်စီးဆုံးရှုံးစေသကဲ့သို့ အကြီးစားမြေယာလွှဲပြောင်းမှုများကိုလည်း ဖြစ်ပေါ်စေသည်။ ယင်းသဘောတရားကိုယခုအခါ မြေယာသိမ်းယူခြင်းအဖြစ် ကျယ်ပြန့်စွာ ညွှန်းဆိုလာကြသည် (အသေးစိတ်ကို မြေယာသိမ်းယူခြင်းရှင်းလင်းချက်တွင် ကြည့်ပါ)။ သို့သော် အကျိုးအမြတ်အတွက် မြေနှင့်သဘာဝရင်းမြစ်များကို သိမ်းယူခြင်းမှာ အသစ်အဆန်းမဟုတ်သော်လည်း အုပ်စုအလိုက်လူမှုရေးတာဝန်ယူခြင်း (Corporate Social Responsibility) မှာ အငြင်းပွားနိုင်လောက်သည့် အသစ်အဆန်း ဖြစ်သည်။ ယနေ့ အကြီးစား

မြေယာသိမ်းယူမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ထိန်းချုပ်ရန် အဆိုပြုချက်များတွင် အားလုံးကို မြေသိမ်းယူခြင်းမပြုလုပ်ရန် လုံးဝတား မြစ်သည်တောင်းဆိုမှုသည် လူမှုရေးနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် တာဝန်သိသည့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအခြေခံ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ (သို့မဟုတ်) ပါဝင်သက်ဆိုင်သူများအားလုံးလေးစားလိုက်နာရမည့် အခြေခံကျင့်ဝတ်များကို လိုက်နာကြရန်တောင်းဆိုမှုအထိလည်းကောင်း ယင်းမှသည် မြေယာစီမံခန့်ခွဲမှုများတွင် ပိုမိုပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိရန် တောင်းဆိုမှုများအထိ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ပါဝင်သည်။

မြေယာသိမ်းယူမှုများကိုဖြေရှင်းရန် အဆိုပြုချက်တို့တွင် စည်းကြပ်ထိန်းချုပ်သည့် ရည်ရွယ်ချက် ဘာဖြစ်သင့်သည်ဆိုသည့်အချက်အပေါ် အခြေခံကျသည့်သဘောတူညီမှုများ ဖြစ်နေကြောင့် တွေ့ရှိရသည်။ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ပြိုင်ဆိုင်နေသည့် အမြင် သုံးခု ရှိသည်။ ယင်းတို့မှာ အကြီးစားမြေယာကိစ္စ တိမ်းချော်မှုမရှိစေရန် စည်းကြပ်ထိန်းချုပ်ခြင်း၊ လူမှုရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပေါ် ကျရောက်နိုင်မည့်ရလဒ်ဆိုးများ မဖြစ်ပေါ်ရေးအတွက် စည်းကြပ်ထိန်းချုပ်ခြင်းနှင့် အကြီးစားမြေယာသိမ်းယူမှုများ မဖြစ်ပေါ်စေရန် စည်းကြပ်ထိန်းချုပ်ခြင်းတို့ ဖြစ်ကြသည်။ အမြင်တစ်ခုစီမှ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆောင်ရွက်ရခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အဓိပ္ပါယ်တို့နှင့်ပတ်သက်ပြီး ပိုမိုလေးနက်သော မေးခွန်းများအတွက် မတူညီသော အဖြေများကို ထွက်ပေါ်စေသည်။ ပြင်းထန်သော ပြည်သူ့ဆွေးနွေးပွဲများအတွင်း လူထုလူတန်းစားအသီးသီးမှ မြေယာသိမ်းယူမှုအပေါ် စိုးရိမ်နေကြသော ပုဂ္ဂိုလ်အများအပြားမှာ အတိုခေါက်အနေဖြင့် အက်ဖ်ပီအိုင်စီ ဟု ခေါ်ဆိုသည့် လွတ်လပ်၍ ကြိုတင်သတင်းပေး၊ သဘောတူချက်ရယူသည့်နည်းလမ်းကို စည်းကြပ်ထိန်းချုပ်ရမည့်ကရိယာတစ်ခု အဖြစ် ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

မူအားဖြင့် အက်ဖ်ပီအိုင်စီသည် လက်တွေ့တွင် အသုံးဝင်ပြီး၊ ဒီမိုကရေစီ၏လိုအပ်ချက်အပေါ် လက်တွေ့ကျကျ စဉ်းစားသည့် ဒီမိုကရေစီသဘောတရားအတွင်းမှ ပေါက်ဖွားလာသည့် အသုံးဝင်သည့်အကြံအစည်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ အနိမ့်ဆုံးအနေဖြင့် သဘောတူညီမှုသည် ဖိအားပေးခြင်းမခံရဘဲ လွတ်လပ်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာရမည်။ ဘာမှ မစတင်မီကပင် သဘောတူညီမှုကို ရယူရမည်။ စီမံကိန်းစတင်ပြီးမှ ပြန်လည်ရယူမှုမျိုး မဖြစ်ရပေ။ သဘောတူညီမှုကို အသိပေးဆွေးနွေးမှုများမှ ထွက်ပေါ်လာစေရမည် (စီမံကိန်း၏ လစ်လျူရှုမှုမျိုး မဖြစ်စေရပါ)။ အက်ဖ်ပီအိုင်စီ၏ စံနှုန်းအရ ဖော်ပြပါသုံးချက်လုံးအပေါ်အခြေခံပြီးမှ ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခု ဘောင်ဝင်မဝင် သတ်မှတ်ရပေမည်။ သို့ရာတွင် မေးခွန်းထုတ်စရာနှင့် ဝေခွဲမရမှုများလည်း အများအပြား ပေါ်ထွက်လာသည်။

ပထမအချက်မှာ အက်ဖ်ပီအိုင်စီနည်းလမ်းကို မည်သူက ခံစားပိုင်ခွင့် ရှိပါသလဲ။ ယနေ့ အက်ဖ်ပီအိုင်စီသည် “အက်ဖ်ပီအိုင်စီအခွင့်အရေးသည် ဒေသခံတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအတွက်” ဟု ဆိုရလောက်အောင်ပင် ဒေသခံတိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုတို့၏အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂကြေညာစာတမ်းနှင့် နီးကပ်စွာ ဆက်နွှယ်နေသည်။ တချို့က အက်ဖ်ပီအိုင်စီသည် ဒေသခံတိုင်းရင်းသားများအတွက်သာ အကြားဝင်သည်ဟု အဓိပ္ပါယ်ဖော်နိုင်သည်။ ဤသို့ အက်ဖ်ပီအိုင်စီကို ကန့်သတ်လိုက်ခြင်းသည် မိမိဖာသာ မိမိလွဲမှားအောင်နှင့် အကန့်အသတ်ခံရအောင် လုပ်ဆောင်လိုက်သည်နှင့် တူပေသည်။ ဤကဲ့သို့ ကန့်သတ်လိုက်ခြင်းအားဖြင့် ဒေသခံတိုင်းရင်းသားများဟု အသတ်မှတ် မခံရသည့် အလွန်အမင်း ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်နေသူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများနှင့် ခွဲခြားနှိမ်ချဆက်ဆံခံနေရသူများ အများအပြားကို ချန်ထားခဲ့လိုက်သလို ဖြစ်သွားပေမည်။ ဒုတိယအချက်မှာ မည်သူ၏ အက်ဖ်ပီအိုင်စီကို လိုအပ်သနည်း။ အဓိပ္ပါယ်အရှိဆုံး စံနှုန်းအနေဖြင့် အားလုံးကိုပါဝင်စေမည့်အဖြေမျိုး ဥပမာ “သက်ရောက်မှုကို ခံရမည့်သူများအားလုံး” ဖြစ်သင့်သည်။ သက်ရောက်မှုခံရသူများအားလုံးဟု ဆိုရာတွင် အချို့အတွက်မူ ပြဿနာမရှိချေ။ သို့ရာတွင် မြေ၊ ရေ၊

ငါးနှင့် သစ်တောအသုံးချမှုကို ပြောင်းလဲလိုက်သည့်ကိစ္စများစွာတို့တွင် ကနဦးစဉ်းစားထားသည်ထက် လူ့အတော်များ များကို ထိခိုက်သွားစေနိုင်သည်။ ထိခိုက်မှုများသည် နဂိုစဉ်းစားထားသည့် အချိန်ကာလနှင့် ဧရိယာအကျယ်အဝန်း ထက် ကျော်လွန်သွားနိုင်သည်။ ဥပမာ - ရေထုညစ်ညမ်းမှုမြစ်ကြောင်းအတိုင်း စီးဆင်းသွားခြင်းများ၊ သီးနှံတစ်မျိုး တည်းစိုက်ပျိုးသည့်စိုက်ခင်းများတွင် ကာလကြာမြင့်လာသည့်အခါ မြေဆီဩဇာ ညံ့ဖျင်းသွားစေခြင်းများ စသည်တို့ ဖြစ်သည်။ အက်ဖ်ပီအိုင်စီကို သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထိန်းသိမ်းမှုတွင် အသုံးချရာ၌ မြင်ထားသည်ထက် ရှုပ်ထွေးမှု များစွာရှိနိုင်သည်။

လူတော်တော်များများအတွက် အထူးသဖြင့် ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုခု၏ သက်ရောက်မှုကို ခံစားကြရသူများစွာအတွက် အက်ဖ်ပီအိုင်စီက အရေးကြီးသည်အခြေအနေများအားလုံးကို အကာအကွယ်ပေးထားပါသည်။ ထို့ကြောင့် မေးခွန်း သည် အက်ဖ်ပီအိုင်စီကို လိုက်နာမည်လား မလိုက်နာမည်လားဟု မေးရန် မဟုတ်ပါ။ သို့သော် မည်သို့လိုက်နာ မည်နည်းဟုသာ မေးရန် ဖြစ်သည်။ အက်ဖ်ပီအိုင်စီက မျှော်လင့်ချက်အချို့ကို ပေါ်ထွက်လာသည် - တူညီသည့် အခြေခံတင်းမာမှုများကို ဖြေလျော့သွားစေသည် - ကြမ်းတမ်းခက်ထန်သည့် ဒီမိုကရက်တိုက်ဇေးရှင်း၏ စိန်ခေါ်ချက် များကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းသည့် ကြိုးစားအားထုတ်မှုများဟုလည်း မကြာခဏ မှတ်တမ်းတင်ကြသည်။

အခက်အခဲပေါင်း များစွာပေါ်ပေါက်လာကြသည်။ ဥပမာတစ်ခုမှာ အက်ဖ်ပီအိုင်စီမှ စီ (သဘောတူညီမှု)ကို အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုကြပုံဖြစ်သည်။ အစိုးရများက “စီ” ကို “သဘောတူသည်” ဟူသည့် အားကောင်းသည့် အဓိပ္ပာယ် အစား “တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းသည်” ဟူသည့် အားပျော့သည် အဓိပ္ပာယ်ကို ဖွင့်သည်။ အကယ်၍ အက်ဖ်ပီအိုင်စီကို အမြင့်စား စံနှုန်းဖြင့် လက်တွေ့အသုံးပြုသင့်သည်ဟု လက်ခံလျှင် မြေပြင်တွင် လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန် အသုံးပြုမည့်သူများအတွက် မည်သည်တို့ လိုအပ်ပါသနည်း။ တိကျရှင်းလင်းသည့် အဖြေ မရှိသေးပေ။ အချိန်ယူပြီး ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းရမည့်လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခု လိုအပ်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် အများပြောနေသည်ထက် ပို၍ပင် ရှုပ်ထွေးနိုင်သည်။

နောက်ဆုံးအနေဖြင့် (အနည်းဆုံးအနေဖြင့်မဟုတ်ပါ။) အထက်ဖော်ပြပါပြဿနာများဖြေရှင်းနိုင်သည်ဆိုပါက အက်ဖ်ပီ အိုင်စီကို ဇာတ်အဆင့်အတန်း၊ တိုင်းရင်းသား၊ ဂျင်ဒါ၊ ဂျင်ဒါရေးရှင်းနှင့် နိုင်ငံရေးအခြေအနေကွာခြားမှုရှိသည့် ရပ်ရွာ လူ့အဖွဲ့အစည်းများ အထူးသဖြင့် အက်ဖ်ပီအိုင်စီလုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ရလဒ်များကို လွှမ်းမိုးနိုင်သည့် ပါဝါအာဏာဖြင့် စည်းနှောင်ထားသည့် ရပ်ရွာလူ့အဖွဲ့အစည်းများတွင် ဆက်လက်အသုံးချ နေရပေဦးမည်။ ကုမ္ပဏီများအနေဖြင့် အက်ဖ်ပီအိုင်စီကို အသိအမှတ်ပြုပြီးဆောင်ရွက်ရာတွင်လည်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးသည့် လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုလုံးကို ရပ်ရွာ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းရှိ ရပ်ရွာခေါင်းဆောင်၊ ကြားပွဲစား၊ လုပ်ငန်းရှင်နှင့် ခြေထိုးတတ်သူများကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ချို့ကို ပုံအပ်ပြီး ဆောင်ရွက်မိလျှင် ၎င်းတို့၏ နိမ့်ကျသည့်အခြေအနေကြောင့် အချို့သောရပ်ရွာအတွင်းရှိ လူတစ်ချို့ကို ထည့်သွင်းမစဉ်းစားသည့် ဆိုးဝါးသည့် ရလဒ်များကိုသာ ရရှိသည့်အခြေအနေမျိုး ကြုံတွေ့ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

အထူးသဖြင့် လွတ်လပ်စွာ စည်းရုံးခွင့်၊ လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်နှင့် လွတ်လပ်သော သတင်းဖော်ပြမှု စသည်တို့ကို ထိန်းချုပ်ထားသည့် ရပ်ရွာလူ့အဖွဲ့အစည်းများတွင် အက်ဖ်ပီအိုင်စီကို အပြုကောင်းအောင်သာ အသုံးပြုသည့်အဆင့်သို့ မရောက်အောင်မည်သို့ လုပ်ဆောင်ရမည်နည်း။

(ဂျပန်ဖာဖရန်ကို၊ တီအင်အိုင် သုတသေသနပညာရှင်နှင့် တွဲဖက်ပါမောက္ခ၊ တရုတ်လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်၊ ဘေဂျင်း)

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများက နိုင်ငံတကာအလေ့အထကောင်းများကို လိုက်နာရန်ပျက်ကွက်နေမှုပင် ဖြစ်သည်။ ယင်းတွင် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုမရှိခြင်း၊ လွတ်လပ်၍ ကြိုတင်သတင်းပေး၊ သဘောတူချက်ရယူသည့်နည်းလမ်း (အက်ဖ်ပီအိုင်စီ) ကို မလိုက်နာခြင်း၊ သဘာဝ ပါတ်ဝန်းကျင် (သို့) လူမှုရေး (သို့) လူ့အခွင့်အရေး သက်ရောက်မှုစစ်ချက်မလုပ်ခြင်း၊ မကြာခဏ ပေါက်ဈေးထက် လျော့နည်းသည့် ဈေးနှုန်းဖြင့် လျော်ကြေးငွေ ရရှိခြင်း၊ အဂတိလိုက်စားမှုများ၊ အဓမ္မစေခိုင်းမှုများနှင့် ခြိမ်းခြောက်မှုများ^{၃၄} အစရှိသည်တို့ ပါဝင်နေပါသည်။ ထို့အပြင် အချို့သောရပ်ရွာများက ၎င်းတို့၏ နေအိမ်များနှင့် လယ်ယာမြေများကို လက်လွတ်မပေးလိုသောကြောင့် စီမံကိန်းအချို့ကို ငြင်းဆန်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ကချင်ပြည်နယ်တစ်ခုတည်းတွင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည့် ဟူးကောင်းချိုင့်ဝှမ်းရှိ ယုဇနကုမ္ပဏီ၏ ပီလောပီနန်စိုက်ခင်းအတွက် မြေယာ သိမ်းယူမှုများ၊ တရုတ်က ထောက်ပံ့သည့် မြစ်ဆုံဆည်ကိစ္စ စသည်လူသိထင်ရှားသောဖြစ်ရပ်များမှာ နိုင်ငံတစ်ကာ၏ အာရုံစိုက်မှုကို ရရှိထားပြီးဖြစ်သည်။

အထင်ကရ အဖြစ်ဆုံးသော ဒေသခံများ၏ ဆန့်ကျင်ပေါက်ကွဲမှုကို စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးရှိ လက်ပံတောင်းတောင် ကြေးနီသတ္တုတွင်းစီမံကိန်းကိစ္စဖြစ်သည်။ လူထုက ကျေးရွာပေါင်း ၂၆ ရွာမှ မြေယာ ဟက်တာပေါင်း ၃၀၀၀ ကျော် သိမ်းယူထားမှုများကို ဝေဖန်ခဲ့ကြသည်။ စီမံကိန်းအနီးတဝိုက်ရှိ နောက်ထပ် ရွာလေးရွာမှ အိမ်ထောင်စုပေါင်း ၂၀၀ ခန့်သည်လည်း ရွှေ့ပြောင်းခံခဲ့ရကြောင်း သိရှိရသည်။ ဒေသခံတို့က စီမံကိန်းကြောင့် သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်ပျက်စီးယိုယွင်းခြင်း၊ မြေယာသိမ်းယူရေး ညှိနှိုင်းရာတွင် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုမရှိခြင်းများနှင့် ဒေသခံတို့အနေဖြင့် လက်မှတ်မထိုးပါက အဖမ်းခံရမည်ကို စိုးရိမ်သောကြောင့်^{၃၅} ကန်ထရိုက်စာချုပ်တွင် လက်မှတ်ထိုးခဲ့ကြရသည်ဆိုသောပြောဆိုမှုများကြောင့် စီမံကိန်းကို ကန့်ကွက်ဆန္ဒပြ ခဲ့ကြသည်။

အစိုးရက ယာယီအားဖြင့် ကန့်ကွက်ဆန္ဒပြသူတို့ကို ထိန်းသိမ်းခဲ့ရပြီး ထို့နောက် အဓိကရုဏ်းနှိမ်နင်းရေးရဲများကို ပို့ဆောင်နှိမ်နင်းခဲ့ရာတွင် သံဃာတော်များ အပါအဝင် လူပေါင်း ၇၀ ပြင်းထန်စွာ ဒဏ်ရာအနာတရ ဖြစ်စေခဲ့သည်။ ဤဖြစ်ရပ်ကြောင့် အစိုးရ၏ တုန့်ပြန်မှုအပေါ် ကျယ်ပြန့်စွာ ဝေဖန်ခဲ့ကြသည်။ နောက်ဆက်တွဲအကျိုးဆက်အနေဖြင့် အကြမ်းဖက်မှုကို စုံစမ်းစစ်ဆေးရန်နှင့် အနာဂတ်တွင် ကြေးနီသတ္တုတွင်းစီမံကိန်း မည်သို့ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည့်နည်းလမ်းများကို အကြံပေးရန် အတိုက်အခံခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ဦးဆောင်သော ကော်မရှင်တစ်ရပ်ကို အစိုးရက ဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေးအပ်ခဲ့သည်။ စစ်ဆေးမှုများအပြီး ကြေးနီသတ္တုတွင်းစီမံကိန်းကို ဆက်လက်တိုးချဲ့လုပ်ကိုင်စေသည့် အစီရင်ခံစာထွက်ပေါ်လာပြီးနောက် ယခုနှစ်မတ်လတွင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ကိုယ်တိုင် ဆန္ဒပြသူများရှိရာ သွားရောက်ပြီး ရွာသူ၊ ရွာသားများကို ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်မှုများရပ်ကြရန်၊ ကုမ္ပဏီမှပေးသော နစ်နာကြေးကို လက်ခံကြရန် ပြောဆိုခဲ့ပြီး စစ်တပ်၏ လုပ်ငန်း စပ်တူလုပ်သူကုမ္ပဏီများနှင့် လက်အောက်ခံ တရုတ်လက်နက်ထုတ်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီ^{၃၆} တစ်ခုတို့၏ ဖက်စပ်လုပ်ငန်းအတွက် လမ်းကြောင်းပေးခဲ့သည်။ ယနေ့အထိ လက်နက်မဲ့ ကန့်ကွက်ဆန္ဒပြသူများကို ခြိမ်းခြောက်နေ၊ အပြင်းအထန်နှိမ်နင်းနေလင့်ကစား ဒေသခံများအနေဖြင့် ကန့်ကွက်ဆန္ဒပြ နေဆဲ၊ အများစုက လျော်ကြေးငွေ^{၃၇} လကွံ့ရန် ငြင်းဆန်နေဆဲ ဖြစ်သည်။

အပစ်ခတ်ရပ်စဲရေးသဘောတူညီမှုအသစ်များနှင့် မြေယာသိမ်းယူမှုအသစ်များ။

ယခုအချိန်ထိ ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်များတွင် မြေယာပဋိပက္ခများနှင့် မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်များအကြောင်း ဆွေးနွေးပြောဆိုမှုမှာ လုံးဝနီးပါး ပါဝင်မှု မရှိချေ။

နိုင်ငံတကာရှိ ပဋိပက္ခအလွန် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဆွေးနွေးပွဲများတွင် မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့် လုံခြုံမှုသည် အရေးကြီးသည့် ခေါင်းစဉ်တစ်ခု အနေဖြင့် ပါဝင်သည်။ အပစ်ခတ်ရပ်စဲရေးသဘောတူညီချက် များတွင် လက်ရှိနေထိုင်နေသော၊ ရွှေ့ပြောင်းခံရသော၊ စစ်ပြေးရာမှ ပြန်လာကြသော တိုင်းရင်းသားများ၏ မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ကာကွယ်ရန်နှင့် တိုးတက်ရရှိ စေရန်အကြောင်းအရာများ ထည့်သွင်းရမည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် မြန်မာပြည်အရှေ့တောင်ပိုင်းဒေသအတွင်း ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်နေသည့် ပဋိပက္ခများကြောင့် ပြည်တွင်းစစ်ရှောင်ပြေးရသည့် လူဦးရေ ခန့်မှန်းခြေ ၄၀၀၀၀၀ ကျော်ရှိသည်။ ထိုင်းမြန်မာနယ်စပ်ရှိ ဒုက္ခသည်စခန်း^{၁၆} များတွင်လည်း တိုင်းရင်းသား စစ်ပြေး ခန့်မှန်းချေ ၁၄၂၀၀၀ ကျော်သည် နေထိုင် လျက်ရှိသည်။ အပစ်ခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူ ညီမှုအသစ်များ ရရှိပြီးသည့်နောက် ဖော်ပြပါ ဒေသ များတွင် စစ်ရှောင်ကျေးရွာသူ ကျေးရွာသား ၃၇၀၀၀ ကျော်တို့ အတည်တကျနေထိုင်ရန် ဖြစ်နိုင်မဖြစ် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မသိသေးသော်လည်း ၎င်းတို့ မူလနေထိုင်ခဲ့သည့် ကျေးရွာများသို့ ပြန်လည်ရွှေ့ ပြောင်းနေထိုင်ခဲ့ကြသည်။^{၁၇}

၂၀၁၁ ခုနှစ်ဇွန်လကတည်းက ပြန်လည်စတင်ခဲ့ပြန် သည့် ကချင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ တိုက်ပွဲများကြောင့် လည်း မြန်မာပြည်အရှေ့မြောက်ပိုင်းတွင် လူဦးရေ ၁၀၀၀၀၀ ကျော် စစ်ရှောင်ပြေးခဲ့ရပြန်သည်။ တိုင်းရင်းသားဆန့်ကျင်သည့် အင်အားစုနှင့် အပစ်ခတ် ရပ်စဲရန် သဘောတူမှုရရှိခဲ့သည့် ရခိုင်ပြည်နယ် တွင် ပြည်တွင်းစစ်သဘောမျိုးမဟုတ်သော်လည်း မူဆလင်အများစု ပါဝင်သည့် အရပ်သူအရပ်သား လူဦးရေ ၁၀၀၀၀၀ ကျော် ယမန်နှစ်များက ဖြစ် ပွားသည့် လူမျိုးရေးပဋိပက္ခများကြောင့် ရွှေ့ပြောင်း ခြင်းခံရပြန်သည်။ ဖော်ပြပါအတွေ့အကြုံ များက တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုများက နိုင်ငံသားကဒ် မရှိ သည့်အတွက်ကြောင့် မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်တောင်းဆို ပိုင်ခွင့်များ မရရှိနိုင်ကြချေ။ နိုင်ငံသားစိစစ် ရေးကဒ်က မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့် တရားဝင် ရရှိရန် အပါအဝင် နိုင်ငံသားဖြစ်မှုအခွင့်အရေးကို တရားဝင်

အသိအမှတ် ပြုပေးနိုင်သည်။ “မြေယာတရားဝင် ပိုင်ဆိုင်ဘို့က ခက်ခဲပါတယ်။ ဘာကြောင့်လို့လဲ ဆိုတော့ ရွာသူရွာသားအများစုရဲ့ လက်ထဲမှာ အများအားဖြင့် လက်နက်ကိုင်အတိုက်အခံအဖွဲ့က ထုတ်ပေးထားတဲ့ သက်သေခံလက်မှတ်ဘဲ ရှိပြီး အစိုးရက ထုတ်ပေးတဲ့ နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကဒ် မရှိကြဘူး’ ဟု ကရင်လူမျိုး ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်သား တစ်ဦးက ရှင်းပြခဲ့သည်။ “သူတို့ရဲ့ မြေယာမှတ်ပုံတင်က ဒီသက်သေခံစာရွက်တွေပေါ် မှာဘဲ အခြေခံထားတာ။ ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (ကေအင်ယူ) အနေနဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးမှု တွေမှာ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းသင့်တယ်။ အဲဒီလိုမှ မလုပ်ရင် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုပြဿနာက ဒီအတိုင်း မရှင်းနိုင်ဘဲ ကျန်နေခဲ့မှာ။ ပြီးတော့ တောထဲ စစ်ပြေးတုန်းကလည်း သူတို့ရဲ့ စာရွက်စာတမ်းတွေ ပျောက်ဆုံး ကုန်ကြသေးတယ်လေ” ဟု ဆက်ပြော ခဲ့သည်။^{၁၈}

မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်းနှင့် သဘာဝသယံဇာတပေါ ကြွယ်ဝသည့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ နေထိုင်ကြ သည့် ပြည်နယ်များအကြား အရင်းအမြစ်ခွဲဝေသုံးချမှု မညီမျှခြင်းသည် မြန်မာပြည်၏ တိုင်းရင်းသားပဋိပက္ခ ဖြစ်ရခြင်း၏ အကြောင်းရင်းများထဲမှ တစ်ခုပင် ဖြစ်သည်။^{၁၉} ဤပဋိပက္ခများထဲမှ ကာလကြာရှည်စွာ သန္ဓေတည်ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သော နိုင်ငံရေးနှင့် စီးပွားရေး စိုးရိမ်ပူပန်မှုများကို ဖြေရှင်းရန်အတွက် မြေယာလုပ် ပိုင်ခွင့်ကို ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးသည့် ဖြစ်စဉ်များထဲ တွင် အဓိကကျသည့် အခန်းကဏ္ဍတွင် ပါဝင်ရန် လိုအပ်သည်။ မကြာသေးမီက ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း သုတေသနလေ့လာမှုများအရ အပစ်ခတ်ရပ်စဲရေး ဆွေးနွေးသည့် လုပ်ငန်းစဉ်ပြီးဆုံးချိန်နှင့် လယ်ယာ မြေဥပဒေသစ်များပြဋ္ဌာန်းချိန် (အထူးသဖြင့် မြေလွတ် မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းစီမံခန့်ခွဲသည့် ဥပဒေ) တိုက်ဆိုင် စွာ တစ်ပြိုင်တည်း ဖြစ်ပေါ်သွားမှုကြောင့် ကရင်ပြည် နယ်အတွင်းရှိ ပဋိပက္ခ ဖြစ်ခဲ့သည့် တိုင်းရင်းသားများ နေထိုင်ရာ နယ်မြေများအတွင်း မြေယာသိမ်းယူမှုများ အများအပြား တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။^{၂၀} တိုင်းရင်း သားလက်နက်ကိုင်အုပ်စုများနှင့် အပစ်ခတ်ရပ်စဲရေး

သဘောတူညီမှုများက မြေယာများကို ဗဟိုအစိုးရနှင့် စစ်တပ်က ကျောထောက်နောက်ခံ ပြုပေးထားသည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပိုမိုအသုံးပြုခွင့် ရရှိလာစေပါသည်။ သို့ရာတွင် ဖော်ပြပါနယ်မြေများတွင် စစ်တပ်က ကောင်းစွာလွှမ်းမိုးနေဆဲ (အပစ်အခတ်ရပ်စဲမှုများပြားလာသည်နှင့်အမျှ)၊ မြေယာအုပ်ချုပ်မှုအားနည်းနေဆဲ၊ မတည်ငြိမ်မှုများနှင့် စိုးရိမ်မှုများ တိုးတက်များပြားလာနေဆဲ ဖြစ်သည်။ “ဒီအခြေအနေမှာ ပေါ်ကြွယ်ဝတဲ့ သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များက လူအများကို စီးပွားရေးအကျိုးအမြတ်ရရှိစေမည့် အခွင့်အလမ်းများကို ထုတ်ဖော်ပေးနေသည်။ ဒေသခံကျေးရွာသူကျေးရွာသားများကလည်း မြေယာအတွက် တောင်းဆိုမှုက မမြင်နိုင်သည့် စိုးရိမ်စရာများကို သယ်ဆောင်လာနိုင်သည်ကို နားလည်ထားပြီး ဖြစ်သည်။” ဟု ကရင်အစီရင်ခံစာတစ်ခုက ဖော်ပြထားသည်။^{၆၄}

ကရင်ပြည်နယ်တွင် ကေအင်ယူနှင့်အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးလုပ်ငန်းများ ပြီးဆုံးသွားကတည်းက ပုဂ္ဂလိကကုမ္ပဏီများက နေပြည်တော်ရှိ ပြည်ထောင်စုအစိုးရထံသို့ ကေအင်ယူသက်ဝင်လှုပ်ရှားဆဲနယ်မြေများတွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့်များ လျှောက်ထားလာခဲ့ကြပါသည်။ “စစ်ပွဲတွေကြောင့် နဂိုက နေထိုင်ခဲ့ကြတဲ့ ကျေးရွာသူကျေးရွာသားများက စစ်ရှောင်ဘို့ ထွက်ပြေးသွားကြပြီး သူတို့လုပ်ကိုင်စားသောက်ခဲ့တဲ့ မြေယာတွေက ဘာမှမစိုက်ဘဲ ဒီအတိုင်း ပစ်ထားခဲ့တာ အခုထိဘဲ” ဟု ကရင်အရပ်ဖက်လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုမှ ဝန်ထမ်းတစ်ဦးက ပြောဆိုသည်။ “ဒီအခြေအနေကို အစိုးရကလည်း သဘောပေါက်တယ်။ ကုမ္ပဏီတွေကလည်း အဲဒီမြေတွေကို အသုံးချဘို့ လျှောက်လာကြတယ်။ ကိုယ့်နေရပ်ကို ပြန်လာကြတဲ့ ရွာသားတွေရွာကို ပြန်ရောက်တော့ ကိုယ့်မြေတွေက လွတ်မနေတော့ဘူးတာကို တွေ့ကြရတယ်။” မြေယာများကို ပြည်ထောင်စုအစိုးရက သိမ်းယူထားခဲ့သလို ကေအင်ယူမှ ခွဲထွက်သွားခဲ့ပြီး အစိုးရနှင့် ၁၉၉၅ ခုနှစ်က အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီမှုရယူထားသည့် ဒီမိုကရက်တစ်ကရင်ဗုဒ္ဓဘာသာစစ်တပ် (ဒီကေဘီအေ)

ကလည်း သိမ်းယူခဲ့သည်။ “ကုန်းမြင့် ဒေသတွေမှာ မြေအသုံးချမှုမှတ်တမ်းစာရွက်တွေ မရှိသလို ဘယ်သူဘယ်ကနေ ဘယ်လောက်အထိ ပိုင်ဆိုင်တယ် ဆိုတဲ့ တိကျတဲ့ အမှတ်အသားတွေလဲ မရှိဘူး။ ဒါကြောင့် မြေဧရိယာဘယ်လောက်ကို သိမ်းသွားပြီးပြီလဲဆိုတာကို ကျွန်တော်တို့ မသိဘူး။” ဟု ကရင်အရပ်ဖက်လူ့အဖွဲ့အစည်းမှ အဆိုပါဝန်ထမ်းက ဆက်ပြောခဲ့သည်။ မြေယာအမှုအခင်း ဖြစ်လာရင်လည်း လွတ်လပ်ပြီး အမှီအခို ကင်းကင်းနဲ့ ဖြေရှင်းပေးနိုင်တဲ့ ယန္တရား မရှိသေးဘူး။ စစ်ရှောင်တဲ့ ရွာသူရွာသားတွေ ပြန်လာတဲ့အခါ သူတို့ရဲ့ မြေပေါ်မှာ တခြားသူတွေ နေထိုင်လုပ်ကိုင်စားသောက်နေတာ တွေ့နိုင်တယ်။ အဲဒါကို ကျွန်တော်တို့ ထည့်စဉ်းစားပေးရမယ်။^{၆၅}

ထို့အပြင် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးများ၏ နောက်ကွယ်တွင် ပြုလုပ်နေသော စီးပွားရေးသဘောတူညီချက်များအပေါ် စိုးရိမ်ပူပန်မှုများပေါ်ပေါက်နေပြီး လက်ရှိအပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးများသည် အတိတ်ကအမှားများကို ထပ်မံကျူးလွန်မိကြမည်ကိုလည်း စိုးရိမ်ကြောင်းကြေ နေကြသည်။ လက်နက်ကိုင်အုပ်စုများနှင့် မည်သည့်စီးပွားရေးဆိုင်ရာ အပေးယူလုပ်သည် (သို့မဟုတ်) အစိုးရက တိုင်းရင်းသားဒေသများတွင် မည်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများကို မည်သူနှင့် ကတိကဝတ် ပြုထားသည် စသည်တို့မှာ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု လုံးဝ မရှိပါချေ။ တိုင်းရင်းသားအရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နိုင်ငံရေးပါတီများက အဆိုပါခန်းဆီးနောက်ကွယ်မှ စီးပွားရေးအပေးအယူများအပေါ်တွင် စိုးရိမ်ပူပန်မှုများရှိကြောင်း ဖော်ထုတ်ပြောဆိုလာကြသည်။ အကြောင်းမှာ မည်သည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်မဆို (သို့) အမည်ခံရုံမျှပင်ဖြစ်စေ ဒေသခံများ အကျိုးရှိရန် လိုအပ်သည်ဟု ယုံကြည်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အချို့က တိုင်းရင်းသားငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် အများပါဝင်ဆုံးဖြတ်နိုင်သည့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးမှု၊ သဘောတူညီမှုများ မရရှိမချင်း အဆိုပါစီမံကိန်းများကို ယာယီရပ်ဆိုင်းထားရန်ကိုပင် တောင်းဆိုခဲ့ကြသည်။^{၆၇}

ဥပမာအားဖြင့် ၂၀၁၂ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလအတွင်း ကရင်ပြည်နယ်၌ ကျင်းပခဲ့သည့် ပဋိပက္ခဒဏ်ကိုခံစား

နေကြရသောကရင်လူမျိုးသောင်းနှင့်ချီ၍ တက်ရောက် ခဲ့ကြသော ကရင်လူထုဖိုရမ်မှ တက်ရောက်သူများက ပြည်ထောင်စုအစိုးရသည် “ငြိမ်းချမ်းရေးကို အကြောင်းပြပြီး စနစ်ကျစည်းကြပ်မှုမရှိသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများကို မှန်ကန်သည့် မူဝါဒ (သို့မဟုတ်) မဆုံးရှုံးအောင် ဆောင်ရွက်သည့် အစီအမံကောင်းများ မရှိဘဲ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်အောင် တွန်းအားပေး နေကြသည်။” ဟု တင်ပြခဲ့ကြသည်။ ၎င်းတို့က အစိုးရနှင့်ကေအင်ယူနှစ်ဖွဲ့လုံးကို အပစ်ခတ်ရပ်စဲရေး နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးမှုများကို ပိုမိုကောင်းမွန်စွာ တိုးတက်ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် ရေရှည်တည်တန့်သည့် ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဆုံးဖြတ် ချက်ချမှတ်စဉ်များတွင် ဒေသခံအဖွဲ့အစည်းများ ပါဝင်လာနိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ရန် တောင်းဆိုခဲ့ကြ သည်။

ယင်းတောင်းဆိုချက်များတွင် “မည်သည့် အကြီးစား စီးပွားရေးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကိုမဆို ငြိမ်းချမ်းရေး ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးနေစဉ်အတွင်း ရပ်ဆိုင်းထားကြရန်” နှင့် “အစိုးရနှင့်ကေအင်ယူ နှစ်ဦးစလုံးအနေဖြင့် ပထမဦးစွာ သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ဒေသခံများ က ပိုင်ဆိုင်မှုကိစ္စကို ဖြေရှင်းရန် တို့လည်း ပါဝင် သည်။”^{၁၁}

အပစ်ခတ်ရပ်စဲရေးသဘောတူညီမှု အသစ်များ၏ ရလဒ်တစ်ခုအဖြစ် ယခင်က တိုင်းရင်းသားလက်နက် ကိုင်များ အမည်ခံထိန်းချုပ်ခဲ့သည့် ပဋိပက္ခဖြစ်ခဲ့သည် နယ်မြေများသည် နောင်တွင် အစိုးရ၏ထိန်းချုပ်မှု အောက်သို့ ရောက်ရှိလာမည်ဆိုပါက မြေယာဥပဒေ အသစ်များလည်း အသက်ဝင်လာပြီးဖြစ်၍ ပြည်နယ် အစိုးရကို မည်သူ့အမည်မှ ပေါက်မနေသော (မြေလွတ်၊ မြေလပ်များအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုထား သော) မြေများကို ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများကို ပြန်လည်ခွဲဝေချထားနိုင်ရန် လုပ်ပိုင်ခွင့် အပ်နှင်းလိုက် သလို ဖြစ်နေသည်။ ဤအခြေအနေတွင် စစ်ဘေးစစ် ဒဏ်ခံခဲ့ရသည့် နယ်မြေအတွင်း ဥပဒေဘောင်အတွင်း မှ မည်သူ့အသိအမှတ်ပြုမြေပြုမြေ တရားဝင်မြေယာ သိမ်းယူမှုများကို ဖြစ်ပေါ်အောင် ပံ့ပိုးပေးခြင်းကြောင့် နောင်နှစ်များတွင် လူမှုရေးနှင့်နိင်ငံရေးပဋိပက္ခများ

ဖြစ်ပေါ်စေရန် အခြေအနေကောင်းကို ဖန်တီးပေး လိုက်သလို ဖြစ်နေသည်။

မြေယာမှတ်ပုံတင်ခြင်း - ပြဿနာ၏ အဖြေလား၊ ပြဿနာလား။

မြေယာဥပဒေအသစ်နှစ်ရပ်က လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနကို ကုလသမဂ္ဂမြို့ရွာနှင့် အိုးအိမ် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးအစီအစဉ်၊ ကုလသမဂ္ဂ စားနပ်ရိက္ခာနှင့်စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့နှင့် အခြားသောနိင်ငံ တကာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပံ့ပိုးမှုဖြင့် လယ်ယာမြေလုပ် ပိုင်ခွင့်များကို ထုတ်ပေးရန် တွန်းအားပေးလိုက်သလို ဖြစ်စေသည်။ သို့ရာတွင် ပုဂ္ဂလိကမြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့် သည် ပြဿနာအသစ်များစွာကို ဖြစ်ပေါ်စေပြီး၊ ဖြစ်ပေါ်နေသည့် မြေယာပဋိပက္ခများကို အထူးသဖြင့် တိုင်းရင်းသားများ၏ ကုန်းမြင့်ဒေသလယ်ယာမြေ ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရန် လုံလောက်မှုမရှိချေ။ မြေယာလုပ်ကိုင်ခွင့်လက်မှတ်များ ထုတ်ပေးခြင်း ကြောင့် မြေယာလက်လွတ်ဆုံးရှုံးမှုများဆီသို့ပင် ဦးတည်စေပါသည်။ ထို့ကြောင့် မြေယာပိုင်ဆိုင်ခွင့် လုံခြုံမှုအတွက် ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် မြေယာလုပ်ပိုင် ခွင့်ကဒ်ပြားက အမှန်တကယ်လုပ်ကိုင် စားသောက်နေ သူများကိုကျော်လွန်၍ ဥပဒေကြောင်းအရ မြေယာကို ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း (သက်သေခံကဒ်ပြားရှိသူက မြေပိုင် သည်။) သက်သေအဖြစ် ပံ့ပိုးပေးလိုက်သကဲ့သို့ ဖြစ်နေသောကြောင့် ပြည်သူတို့၏ လယ်ယာမြေလုပ် ပိုင်ခွင့်ရရှိရေးအတွက် လုံလောက်သည့် တုံ့ပြန်မှု တစ်ရပ်မဟုတ်ပေ။

ဥပမာ ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာ လုပ်ကိုင်စားသောက်နေ သူများကို ၎င်းတို့၏ လုပ်ကွက်များကို အမြဲရွှေ့ ပြောင်းနေသော သဘောသဘာဝ (မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့် ကဒ်ပြားက ရည်ညွှန်းသလို တနေရာတည်းတွင် အမြဲ စိုက်ပျိုးနေခြင်းမဟုတ်ပါ။)နှင့် မကြာခဏဆိုသလို တောင်ယာစိုက်ပျိုးခြင်းကို ဓလေ့ထုံးတမ်းအစဉ်အလာ

ဥပဒေနှင့် အများကမြေယာပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသည့်စနစ်ဖြင့် စီမံအုပ်ချုပ်နေသောကြောင့် တစ်ဦးချင်းစီကို မြေယာ လုပ်ပိုင်ခွင့်လက်မှတ်များ ထုတ်ပေးရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။ ဒေသမြေယာပိုင်ဆိုင်မှုများကို တရားဝင်ဖြစ်ရန် ဆောင်ရွက်သည် မြေယာမှတ်ပုံတင်ခြင်းလုပ်ငန်းသည် ယခင်က ရှိပြီးသား မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်တောင်းဆို သည့် ယန္တရားများကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည့်အပြင် အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများကို မြေယာမှတ်ပုံတင်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်တွင် လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို ထပ်မံအပ်နှင်း ပေးလိုက်ခြင်းသလို ဖြစ်စေသည်။ ဥပမာ တိုင်းရင်းသား (သို့မဟုတ်) ဂျင်ဒါရှုဒေါင့်မှ ကြည့်လျှင် သာတူညီမျှ မှုမရှိသည့် အနေအထားတွင် မြေယာမှတ်ပုံခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်မှ မြေယာအခွင့်အရေး များကို တရားဝင်ဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်မှုသည် လက်ရှိသာတူညီမျှ မရှိမှုကို တရားဝင်ဖြစ်စေသည့် အပြင် မညီမျှမှု အသစ်များကို ဆက်လက်တရားဝင် ဖြစ်ခွင့် ပေးလိုက်သလိုပင် ဖြစ်စေသည်။^{၉၆}

မြေယာမှတ်ပုံတင်ခြင်းလုပ်ငန်းသည် နဂိုရှိပြီးသား ဒေသက ကျင့်သုံးနေသည့် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုများ အပေါ် မြေယာမှတ်ပုံတင်ကံဒ်ပြားဖြင့် အသစ်ဖြစ်ပေါ် လာသော မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်အသစ်ကသာ ဥပဒေအရ တရားဝင်မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်ဖြစ်ကြောင်း ကြီးစားပေး လိုက်သလို ဖြစ်နေသည်။ သို့သော် လက်တွေ့၌ တစ်ဦးထက်ပိုမိုအသုံးပြုနေသူများ၏ မြေယာလုပ်ပိုင် ခွင့်ကို လွှဲပြောင်းလိုက်မှုသည် မိရိုးဖလာ မြေယာ အုပ်ချုပ်မှု (သို့မဟုတ်) ကျေးရွာဘုံပိုင်မြေယာအုပ်ချုပ် မှုစနစ်ကို တစ်ဦးတည်းပိုင်ဆိုင်မှုအဖြစ်သို့ လက်ရှိ ဥပဒေဖြင့် တရားဝင်စေလိုက်ခြင်းဖြစ်ရာ နဂိုရှိပြီးသား မိရိုးဖလာ ဘုံမြေယာပိုင်ဆိုင်မှုစနစ်အပေါ် ရှိနေသည့် ခံစားမှုကို မပယ်ဖျက်ပေးနိုင်ပေ။^{၉၇} အဆိုပါ တစ်ဦး တည်းပိုင် ဆိုင်သည့်မြေကွက်များ၏ နယ်နိမိတ်အတိ အကျကို မြေပြင်တွင် သတ်မှတ်သည့်အခါ အိမ်နီး ချင်းအခြားမြေအသုံးချသူများနှင့် ပြဿနာပိုမို ဖြစ်လာ နိုင်စေသည်။ ထို့ကြောင့် အများပိုင်ဆိုင်သည့် မြေယာများကို တစ်ဦးတည်းပိုင်အဖြစ်သို့ လွှဲပြောင်းမှု ပြုလုပ်သည့်အခါတိုင်း ရှိပြီးသားပြဿနာကို ပပျောက်စေမည့်အစား ပြဿအသစ်များကို မကြာ

ခဏ ထပ်မံဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည်။^{၉၈} မြေယာမှတ်ပုံ တင်ခြင်းက အမြဲတမ်း ဘက်လိုက်မှုမရှိဘဲ မဖြစ်စေ တတ်ပေ။ နိုင်ငံရေးပယောဂနှင့် တရားမျှတမှုမရှိသည့် လူမှုစီးပွားရေးရှုပ်ထွေးမှုများကြောင့် သတ်မှတ်ထား သော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအတိုင်း ရိုးစင်းသည့် ဆောင်ရွက်မှုမျိုး ဟုတ်မနေတတ်ပေ။

နိဂုံးချုပ်

ပြည်တွင်းစစ်နှင့်စစ်အစိုးရအုပ်ချုပ်မှု၊ နိုင်ငံရေးတွင် ပါဝင်ခွင့်ကန့်သတ်မှုနှင့် လူမျိုးရေးခွဲခြားမှုတို့ကို ဆယ်စုနှစ်များစွာ ကြုံတွေ့လာပြီးနောက် ဦးသိန်းစိန် ဦးဆောင်သည့်အစိုးရသစ်အတွက် စိန်ခေါ်မှုများမှာ အလွန်ကြီးမားလှသည်။ အစိုးရက စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် ဆင်းရဲမှုလျော့ချမှုတို့ကို လျော့ချ နိုင်သည့် မဟာဗျူဟာအစီအစဉ်တစ်ခုအနေဖြင့် မြေယာဥပဒေသစ်များနှင့် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဥပဒေတို့ကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ယင်းဥပဒေသစ်များက ပြည်တွင်းနှင့် ပြည်ပကုမ္ပဏီ များကိုသာ အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေပြီး အသေသများတွင် နေထိုင်ကြသည့် တိုင်းရင်းသားများအသေးစား တောင် သူများအတွက် အကျိုးမပြုဟု ရှုမြင်ကြသည်။ ထို့အပြင် လောလောလတ်လတ်ရယူလိုက်သည့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများနှင့်အပစ် အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီမှုများနှင့် ပေါင်းလိုက် သောအခါ အဆိုပါဥပဒေတို့သည် ပဋိပက္ခဒဏ်ခံခဲ့ ရသော ဒေသများတွင် မြေသိမ်းယာသိမ်းကိစ္စများကို ပိုမိုလွယ်ကူချောမွေ့စေရန် အထောက်အကူပြုပေးလိုက် သလို ဖြစ်သွားစေသည်။

မြေယာသိမ်းယူခြင်းကို အကြီးစားဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း များ၏ ရလဒ်တစ်ခုအနေဖြင့် သဘာဝသယံဇာတများ ပေါကြွယ်ဝပြီး မဟာဗျူဟာမြောက်သည့် အနေ အထားတွင် တည်ရှိနေသော တိုင်းရင်းသားများ နေထိုင်ရာ နယ်စပ်ဒေသများတွင်လည်း တွေ့ရသည်။ မြေယာဥပဒေသစ်များက ဒေသခံတိုင်းရင်းသားလူနည်း စုတို့၏ မြေယာပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို အသိမှတ်ပြုမထား

ပေ။ မြေယာ၊ ရေအရင်းအမြစ်၊ သားငါးသစ်တော စသည့် သဘာဝသယံဇာတများအတွက် လက်ရှိအသုံး ပြုနေသော မိရိုးဖလာမြေယာအုပ်ချုပ်မှု (သို့မဟုတ်) ကျေးရွာဘုံပိုင်မြေယာအုပ်ချုပ်မှုစနစ်ကို အသိအမှတ်ပြု ခြင်းသည် တိုင်းရင်းသားဒေသများတွင် စစ်မှန်သည့် ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်မှုနှင့် ဆင်းရဲခြင်းလျော့ချနိုင် သည့်နည်းလမ်းများအတွက် ပြုလုပ်သည့် မည်သည့် ဆွေးနွေးပွဲတွင်မဆို အရေးကြီးသည့် အစပျိုးမှု ဖြစ်သည်။ ပြည်တွင်းစစ်ဒဏ်ကို ဆယ်စုနှစ်များစွာ ခံခဲ့ရပြီး လူမျိုးရေးခွဲခြားခြင်းဒဏ်ကို ခံခဲ့ရသော တိုင်းရင်းသားများနှင့် ဘိုးဘွားပိုင်ဒေသသို့ ပြန်လည် ရောက်နေထိုင်လိုကြသည့် စစ်ရှောင်သူများအတွက် ရေရှည်တည်တန့်သည့် လူနေမှုဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်ရာတွင် ယင်းအချက်သည် အလွန်အရေး ကြီးသည်။

လူမှုစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုသည် ပြည်တွင်းစစ်ဒဏ် ခံခဲ့ရပြီး ဦးစားအပေးမခံခဲ့ရသည့် တိုင်းရင်းသားဒေသ များ ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးအတွက် အလွန် အရေးကြီးသည်။ သို့ရာတွင် တိုင်းရင်းသားပဋိပက္ခ များကို ဖြေရှင်းရန်အတွက် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု တစ်ခုတည်းဖြင့် ဆောင်ရွက်၍ မရနိုင်ပေ။ အကယ်၍ မမှန်ကန်သည့်နည်းလမ်း၊ သဘာဝညီမျှမှုမရှိသည့် နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါက ပဋိပက္ခအသစ် များကို ပြန်လည်ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည်။ အကြီးစား သစ်ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ သတ္တုတူးဖော်ခြင်း၊ ဆည်တည် ဆောက်ခြင်းနှင့်စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများကြောင့် လွန်ခဲ့ သည့် ဆယ်စုနှစ်ခုတွင် မြေယာများသိမ်းယူခြင်း၊ ဒေသခံတိုင်းရင်းသားများ၏ လူနေမှုဘဝကို ထိခိုက် ပျက်စီးစေခြင်းများ၊ ထိုအတူပင် သဘာဝပတ်ဝန်း ကျင်ကို ထိခိုက်ပျက်စီးစေခြင်းများ၊ ဒေသခံများအား အခြိမ်းအခြောက်ခံရခြင်းများစသည်တို့ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ဤကိစ္စရပ်များသည် အစိုးရက နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများဖြင့် ဆောင်ရွက်ဆဲနှင့် ဆောင်ရွက် ရန် စီစဉ်နေသည့် အကြီးစား ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း များစွာတို့ကို ဦးစားပေးနေသည့် ယခုလိုအချိန်မျိုးတွင် အထူးသဖြင့် အရေးကြီးလှသည်။ ဒေသခံတိုင်းရင်း သားအဖွဲ့အစည်းများကလည်း မိမိတို့၏ နယ်မြေများ

တွင် အားလုံးအကျုံးဝင်သည့် နိုင်ငံရေးသဘောတူညီမှု မရမချင်း အကြီးစားစီးပွားရေးစီမံကိန်းများကို ဆန့် ကျင်နေကြသည်။ အခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်များကလည်း ဖော်ပြပါစီမံကိန်းများကို လုံးဝလက်ခံကြချေ။

ဖော်ပြပါ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပုံစံသစ်ကို ဒေသအတွင်း ဆန့်ကျင်တွန်းလှန်မှုများ တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်လာမှုက အမျိုးသားအဆင့် ဆွေးနွေးပွဲများနှင့် ဆန္ဒပြမှုများ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဖြစ်ပေါ်လာစေသည့် အခြေခံ အကြောင်းတရားများ ဖြစ်လာသည်။ စီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများသည် ဒေသခံပြည်သူများကို အကျိုးပြုရန် လိုသည်။ မြေယာသိမ်းယူမှုနှင့် ရေရှည်မခံသည့် စီးပွားရေးဆောင်ရွက်မှုအလေ့အထ များကို ရပ်တန့်ပစ်ရမည်။ သဘာဝသယံဇာတများကို စီမံအုပ်ချုပ်မှု၊ အသုံးပြုမှု၊ လွှဲပြောင်းခွဲဝေမှုနှင့် ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးမှုတို့အတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ရာတွင် ဒေသခံပြည်သူများနှင့် ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်မှုနှင့် သဘောတူညီမှုတို့ကို လုံးဝ ရယူရမည်။ ဒေသခံ ပြည်သူများအား နိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် တိုင်းဒေသ ကြီးနှင့် ပြည်နယ်အစိုးရတို့က ကုမ္ပဏီများ၊ စစ်တပ် နှင့် အစိုးရ၏ မြေယာသိမ်းယူမှုအန္တရာယ်မှ လုံးဝ အကာအကွယ်ပေးရမည်။ အသေးစားတောင်သူများ အထူးသဖြင့် တိုင်းရင်းသားများနေထိုင်ရာ နယ်စပ် ဒေသများရှိ အသေးစားတောင်သူများ၏ လိုအပ်ချက် နှင့်ရပိုင်ခွင့်များကို အကောင်းဆုံး ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင် စေရန်အတွက် မြေယာဥပဒေသစ်များနှင့် နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေတို့ကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရေးဆွဲ ရမည်။ ငြိမ်းချမ်းရေးစေ့စပ်ဆွေးနွေးမှုနှင့် တိုင်းရင်း သားတို့၏ မြေယာပိုင်ဆိုင်ခွင့်တို့ကို ကိုင်တွယ်ပုံ နည်းလမ်းက မည်သည့်ငြိမ်းချမ်းရေးမျိုးကို မြန်မာ ပြည်က ရရှိမည်နှင့် မည်သူက ပါဝင်မည် (သို့မ ဟုတ်) မပါဝင်ဆိုသည့်အချက်ကို များစွာအဆုံး အဖြတ်ပေးသွားမည် ဖြစ်သည်။

ကိုးကားသည့်စာစုများ။

* ဤမူဝါဒအကျဉ်းချုပ်ပါ သတင်းအချက်အလက်များနှင့် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ချက်များသည် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့် ၂၀၁၃ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ ၂၂-၂၃ တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ချင်းမိုင်မြို့ တီအင်အိုင်-ဘီစီအင်ကပြု လုပ်ပေးခဲ့သည့် မြေယာပိုင်ဆိုင်ခွင့်နှင့် ဗမာပြည် တိုင်းရင်းသား ပဋိပက္ခများ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲမှ ထင်ဟပ်သုံးသပ်ချက်များ ဖြစ်ကြပါသည်။ ယင်းအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲကို မြေယာပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို စိတ်ဝင်စားစားရှိကြ၍ လုပ်ကိုင်နေကြသူများ၊ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် အုပ်စုများ၊ တိုင်းရင်းသားနိုင်ငံရေးပါတီများနှင့် အရပ်ဖက်လူအဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားပြုသူများ တက်ရောက်ခဲ့ကြပါသည်။

၁. ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် စစ်အစိုးရက တိုင်းပြည်၏ တရား ဝင်နာမည် ဘားမားကို မြန်မာသို့ ပြောင်းခဲ့သည်။ ဘားမားနှင့်မြန်မာသည် မြန်မာဘာသာစကားတွင် အသွင်ကွဲပုံစံများသာ ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ၎င်းတို့၏အသုံးမှာ နိုင်ငံရေး ကိစ္စဖြစ်လာပါသည်။ အင်္ဂလိပ် ဘာသာစကားတွင်မူ မြန်မာဆိုသောစကားလုံးသည် အသုံးမများပါချေ။ ဘားမားကိုသာဤစာတမ်းတွင် အသုံးပြုသွားမည်ဖြစ်ပြီး နိုင်ငံရေးရည်ရွယ်ချက် မရှိပါ။

၂. စိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းဦးစီးဌာန၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး နှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စု သမတမြန်မာနိုင်ငံတော်

၃. ဖရန်ကို ဂျေနှင့် ဂျေ ဘိုးရားစ်၊ ကမ္ဘာတစ်လွှား မြေသိမ်းမှုများ၊ တီအင်အိုင်၊ ၂၀၁၃ ဖေဖော်ဝါရီ

၄. ဖရန်ကို နှင့် ဘိုးရားစ်၊ ကမ္ဘာတစ်လွှား မြေသိမ်းမှုများ၊ ၂၀၁၃

၅. ဗီအာ ကမ်ပီဆီးနား၊ မြေသိမ်းမှုများ ချက်ခြင်းရပ်။ ညီလာခံကြေငြာစာတမ်း၊ နိုင်းလနီ၊ ၂၀၁၁ နိုဝင်ဘာ ၁၉

၆. အသေးစိတ်ထပ်မံသိလိုပါကရှုရန်၊ ကချင်အကြပ်အတည်း၊ ငြိမ်းချမ်းမှုသည် လွှမ်းမိုးအသာ ရရမည်။ တီအင်အိုင် မူဝါဒအနှစ်ချုပ်စာတမ်း အင်အာ ၁၀၊ ၂၀၁၃၊ မတ်လ

၇. မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာ၊ သမတဦးသိန်းစိန် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်တွင် သမတရာထူး ယူမိန့်ခွန်းခြွေ၊ ၂၀၁၁၊မတ်လ ၃၁ ရက်

၈. မြေယာဥပဒေအသစ်ကို ယခင်စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး ယခု စစ်တပ်ကကျောထောက်နောက်ခံပြုထားသည်။ ပြည်ထောင်စုကြီး ခိုင်ရေး နှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီ၏ အကြီးတန်း အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဖြစ်သူ ဦးဌေးဦးက စတင်အဆိုပြုသည်။ ယင်းဥပဒေများသည် စစ်ဗိုလ်ချုပ် အငြိမ်းစား၊ ယခင် အရှေ့မြောက်ပိုင်း စစ်တိုင်း ဦးစီးမှုနှင့် လက်ရှိစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး ဦးမြင့်လှိုင်က အခြားရွေးကောက်ခံအမတ်တစ်ဦးဖြစ်သူ ယုဇနကုမ္မဏီ ပိုင်ရှင်နှင့် စစ်တပ်မဟုတ်သော အကြီးဆုံး မြေပိုင်ဆိုင်သူများထဲမှတစ်ဦးဖြစ်သူ ဦးဌေးမြင့်တို့၏ အားပေးထောက်ခံမှုဖြင့် ဥပဒေ၏ ရှေ့ရေးလိုအပ်သည်သက်ရောက်ချက်များကို စဉ်းစားခြင်းမရှိပဲနှင့် လွှတ်တော်ကအတည်ပြုအောင် ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။ အစိုးရအရာရှိဟောင်းများနှင့် အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့်အင်တာဗျူး၊ ရန်ကုန်၊ ၂၀၁၂၊ ဇန်နဝါရီမှ ၂၀၁၃ ဇူလိုင်မှ အောက်တိုဘာထိ

၉. လယ်ယာမြေဥပဒေအခန်း ၁၄၊ ပုဒ်မ ၄၀ ရှု

၁၀. ချန်လှပ်မြေ ဆိုသည်မှာ ရွှေ့ပြောင်းစိုက်ပျိုးခြင်း စက်ဝန်း၏အစိတ်အပိုင်းအဖြစ် သစ်တောပြန်

လည်ရှင်သန်စေခြင်းဖြစ်စဉ်ဖြင့် မြေဆီလွှာအရည် အသွေးတိုးတက် စေရန် အချိန်အတိုင်းအတာ တစ်ခုထိ စိုက်ပျိုးခြင်းမရှိပဲ ချန်လှပ်ထားသော မြေဖြစ်သည်။ လုံလောက်သောအချိန် တစ်ခုသို့ ရောက်လျှင်ယင်းမြေတွင် မိသားစုများက စိုက်ပျိုး ရေးလုပ်ငန်းများပြန်လည်စတင်လုပ်ကိုင်သည်။ သို့ဖြစ်၍ချန်လှပ်မြေသည် လယ်သမားများက ဂေဟစနစ် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်လိုသော ကြောင့် (မြေဆီကိုသဘာဝနည်းဖြင့်ပြန်လည် အားဖြည့်လိုသောကြောင့်) အစဉ်စိုက်ပျိုးခြင်း မလုပ်သော မြေဖြစ်၍ ကုမ္ပဏီ တစ်ခုခုကို ပေးအပ်လိုက်မည် အန္တရာယ်ရှိပါသည်။

၁၁. စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုလုပ်ငန်းတူအဖွဲ့၊ ကုန်းမြင့်၊ ဒေသများ၏ မြေသက်တမ်းလုံခြုံစိတ်ချ ရမှု၊ ရန်ကုန်၊ မြန်မာ၊ ၂၀၁၁

၁၂. ဝုဒ်.ကေ. မြန်မာနိုင်ငံတွင် လယ်ယာစီးပွားရင်းနှီး မြှုပ်နှံခြင်း၊ ဆင်းရဲမှုလျော့ချရေးအတွက် အခွင့် အလမ်းနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ၊ ယူနက်စကော့သီလ် ပုံနှိပ်တိုက်၊ ကူမင်း၊ ယူနန်၊ ပီ.အာရ်.စီ. တရုတ်နိုင်ငံ၊ ၂၀၁၃

၁၃. ဘူချ်ချန်အန်နန်၊ ဂျေ၊ ခရေမာ.တီ.နှင့် ကေ.ဝုဒ်စ၊ မညီမျှမှုများကို တိုးပွားစေခြင်း၊ ဗမာပြည်နယ်စပ်ဒေသများတွင် ဒေသတွင်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်း၊ တီအင်အိုင်၊ ဘီစီအင်၊ ၂၀၁၃၊ ၄၁-၂၈၅၉-လည်းရှု

၁၄. နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေ၊ အခန်း ၂၊ ပုဒ်မ ၄ (က မှ ငါ ဇ နှင့် ဋ) နှင့် ပုဒ်မ ၅

၁၅. အထက်ဖော်ပြပါဥပဒေ အခန်း ၁၄၊ ပုဒ်မ ၃၁မှ ၃၂ထိ

၁၆. အထက်ဖော်ပြပါဥပဒေ အခန်း ၁၄၊ ပုဒ်မ ၃၆

၁၇. အေးသီတာကျော်နှင့် စတူးဝပ်ဒီ၊ အက်စပီဒီစီက အထူးစီးပွားရေးဇုန်များဥပဒေကိုအသက်ဝင်စေရန်

ဇန်နဝါရီ ၂၇တွင် လက်မှတ်ရေးထိုး၊ မြန်မာ တိုင်းမ်(စ)၊ ၂၀၁၁ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ ၇မှ ၁၃ထိ

၁၈. အထူးစီးပွားရေးဇုန် ၃ ခုကို ကရင်ပြည်နယ်တွင် စီမံကိန်းရေးဆွဲထား၊ (ဖားအံမြေဝတီနှင့် ဘုရား သုံးဆူတောင်ကြားလမ်း)နှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်တို့တွင်တစ်ခုစီ၊ မညီမျှမှုများတိုးပွားစေ ခြင်း၊ နှာ ၃၀မှ ၃၁ထိ-လည်းရှု၊ အဲလစ်ဘောက် လိုဝမ်၊ ထားဝယ်မြေ သိမ်းယူမှုများ (မြန်မာ/ ဘားမား)၊ အမျိုးသား လူ့အခွင့် ရေးစပ်ဆိုင်မှု (ပြင်ပ)တစ်ခု၊ ပေါင်းကူးနှင့်တီအင်အိုင်၊ ၂၀၁၂၊ အေးစံပါယ်ဖြူ၊ ကျောက်ဖြူလေဆိပ်စီမံချက် အတွက်မြေသိမ်းယူခြင်း၊ မြန်မာတိုင်းမ်(စ)၊ ၂၀၁၂ခုနှစ် ဇွန်လ ၄မှ ၁၀ထိ

၁၉. ၁၉၉၂မာ ရှု၊ ရွှေခါတ်ငွေလှုပ်ရှားမှု၊ ရောင်းထုတ်ခြင်း၊ တရုတ်သဘာဝခါတ်ငွေ ပိုက်လိုင်းစီမံချက် စတင်ခြင်းက မြန်မာနိုင်ငံ တစ်ဝှမ်း အလွဲသုံးစားမှုများ ပေါက်ကွဲ ထွက်ပေါ်၊ ၂၀၁၁ခုနှစ်စက်တင်ဘာလ၊ ထအန်း(င) ကျောင်းသားနှင့်လူငယ်အဖွဲ့အစည်း၊ ပိုက်လိုင်းအိပ် မက်ဆိုး၊ ရွှေခါတ်ငွေက မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်းက ထအန်း(င) လူမျိုးအသိုက်အဝန်းတို့တွင် လူ့အခွင့်အရေး အလွဲသုံးမှုများနှင့်ပြည်တွင်းစစ်ကို လောင်စာဖြည့်၊ ၂၀၁၂ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ

၂၀. ဝုဒ်(စ)၊ မြန်မာနိုင်ငံတွင် လယ်ယာစီးပွားရင်း နှီးမြှုပ်နှံခြင်း၊ မြန်မာ၊ ၂၀၁၃

၂၁. ခရေမာ.တီ. နှင့် ကေ.ဝုဒ်(စ)၊ လက်လွတ် ဆုံးရှုံးမှုများကို ငွေကြေးလျာထားပေးခြင်း၊ မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်းရှိ တရုတ်၏ ဘိန်းအစားထိုး အစီအစဉ်၊ တီအင်အိုင်၊ ၂၀၁၂

၂၂. ထပ်မံအသေးစိတ်သိလိုပါကရှု၊ ဖရန်ကို နှင့် ဘိုးရား(စ်)၊ ကမ္ဘာ့တစ်ခုမြေသိမ်းယူမှုများ၊ ၂၀၁၃

၂၃. ရိုဆက်.ပီ. လယ်ဧကငယ်များ၏ အကျိုးတရား နှင့် ဘက်စုံလုပ်ငန်းများ၊ အသင့်စားသုံးနိုင်သော

အစား အစားများ၊မူဝါဒအနှစ်ချုပ်၊နံပါတ် ၄၊ အုတ်ကလန်၊ အစားအသောက်နှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုမူဝါဒ တက္ကသိုလ်၊ ၁၉၉၉၊ အယ်လတာရီအမ်၊ စိုက်ပျိုးရေးဂေဟဗေဒ၊လယ်ဧကငယ်များနှင့် စားနပ်ရိက္ခာတည်ငြိမ်လုံခြုံမှု၊ လစဉ်ပြန်လည် သုံးသပ်မှုစာစောင်၊ ၂၀၀၉၊ ဇူလိုင်-ဩဂုတ်၊ အယ်လတာရီအမ် နှင့် ဗီ.အမ် တိုလီဒို၊ လက်တင်အမေရိက စိုက်ပျိုးရေး ဂေဟဗေဒ တော်လှန်ရေး၊ တောင်သူတို့ကို လုပ်ပိုင်ခွင့် ပေးခြင်း၊ စားနပ်ရိက္ခာတည်ငြိမ် လုံခြုံရေး၊ သဘာဝဝန်းကျင်ကယ်ဆယ်ရေး၊ တောင်သူ လယ်သမားလေ့လာရေးဂျာနယ်၊နံပါတ် ၃၈ (၃)၊၂၀၁၃၊ နှာ-၅၈၇၄၅၁၂၊ ဤအမြင်ကို ကုလသမဂ္ဂအထူး အရာရှိမစ္စတာ အိုလီဗာ.ဒီ. ရှပ်တာနှင့်ကုလသမဂ္ဂ ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာ အဆင်မြင် ကျွမ်းကျင်သူများအဖွဲ့၊ ဥပမာ-ရှာ- ဒီရှပ်တာ.အို. စိုက်ပျိုးရေးဂေဟဗေဒနှင့် အစားအသောက်ရပိုင်ခွင့်၊၂၀၁၀ ကုလသမဂ္ဂ၊နယူး ယောက်ရှိ ကုလသမဂ္ဂလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင် တွင်တင်ပြခဲ့သောအစီရင်ခံစာ၊ အဆင်မြင် ကျွမ်းကျင်သူများအဖွဲ့၊ မြေယာသက်တမ်းနှင့် စိုက်ပျိုးရေးတွင်နိုင်ငံတစ်ကာရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ၊ ရောမ၊ ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာလုံခြုံမှုအဆင်မြင် ကျွမ်းကျင်သူများအဖွဲ့၏ ယူအင်ကော်မတီ၊၂၀၁၁၊နှာ -၄၃၄၂၄

၂၄. ၂၄၂ပမာရှာ-အေးစံပါယ်ဖြူ၊ တောင်သူလယ်သမား များက ဓါငွေပိုက်လိုင်းကို ဆန့်ကျင်ကြောင်း ထုတ်ဖော်၊ မြန်မာတိုင်းမ်(စ)၊၂၀၁၂ ဇွန် ၁၈မှ၂၄၊အေးစံပါယ်ဖြူ၊ လယ်မြေများကိုကျောက်ဖြူစီမံကိန်းအတွက်သိမ်း ယူ၊ မြန်မာတိုင်းမ်(စ)၊၂၀၁၂ဇွန်၄မှ၁၀၊

၂၅. မြေရပိုင်ခွင့်အရေးကိစ္စများ၊လွှတ်တော်အတွင်းဆွေး နွေးမှုများနှင့် ကန့်ကွက်ဆန္ဒပြမှုများကို နိုင်ငံ တွင်းမီဒီယာ များသာမက ဧရာဝတီသတင်း၊ ဒီဗီဘီနှင့်မဇ္ဈိမသတင်း၊ မြန်မာတိုင်းမ်(စ)နှင့် အဲလ်ဗင်းဒေးနယူး(၁၁ရက်သတင်းစာ)တို့တွင်ပါ

ရယူဖော်ပြလာကြသည်။ ကချင်ဖွံ့ဖြိုး မှုကွန်ယက် ထူထောင်ခြင်းအဖွဲ့လည်းရှု၊ အာဏာရှင်၊ စီးပွား ရေးဘီလူးနှင့်ကျားများ၊ ယုဇနကမ္မဏိက ဟူးကောင်းချိုင့်၊ဝမ်းဖျက်ဆီးမှုများ၊ချင်းမိုင်၊ ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ၂၀၁၀၊ခရေမာနှင့်၃ဒ်(စ)၊ မညီမျှမှု များကိုတိုးပွားစေ ခြင်း၊၂၀၁၃၊ထအန်(င)ဒေသ၊ နိုဝင်ဘာ ၂၀၁၁၊ ဝိခံလီးအလဲဗင်း (အပတ်စဉ်၁၁ရက်)၊ မြေသိမ်းမှုများသည် မြန်မာအမျိုးသားလူ့အခွင့်ရေးကော်မရှင် ထံသို့ တင်ပြမှု အများဆုံးဖြစ်လာ၊ ၄၊ဧပြီ၊၂၀၁၂၊ ကရင်လူ့အခွင့် ရေးအဖွဲ့၊ အခြေချမြေများ ဆုံးရှုံးခြင်း၊ မြေပဋိပက္ခနှင့်မြန်မာနိုင်ငံအရှေ့ပိုင်းစု ပေါင်းလှုပ်ရှားလုပ်ဆောင်မှု၊ ၂၀၁၃မတ်လ

၂၆. တိုင်းရင်းသားပါတီများမှလွှတ်တော်အမတ်များနှင့် အင်တာဗျူး၊၂၀၁၃၊ဖေဖော်ဝါရီ၊၂၀၁၃၊

၂၇. အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အင်တာဗျူး၊ ၂၀၁၃ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၂၊

၂၈. သောမတ်(စ)ကီး(န)၊ဆင်းရဲသူအတွက်မြေယာအစီ အစဉ်ဖယ်ရှားခံရမှု၊မြန်မာတိုင်းမ်(စ) ၂၀၁၂ ဇူလိုင်၂မှ၈ထိလွဲချော်မှု၊ ဟိုက်ပါလင် (အလွန်မြန် လင်ခဲ) သည် တရားမဝင်ပါ။

၂၉. ကျမ်းပြုနှင့်ကျမ်းပြုစုသူများစာရင်းကော်မရှင် အတွက် ရည်ညွှန်းချက်၊

၃၀. နိုးနိုးအောင်၊ကော်မရှင်က မြေသိမ်းယူမှုကိစ္စ၃၀၀ ကျော်ကိုလွှတ်တော်တွင်တင်ပြ၊ ၂၀၁၂ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၇၊ ထက်နိုင်ဇော်နှင့်အေးကျော်ခိုင်၊ မြေသိမ်းယူမှုအများအပြားတွင်စစ်တပ်ပါဝင်နေ၊ လွှတ်တော်သို့ အစီရင်ခံစာ၊ ဧရာဝတီသတင်း၊ ၂၀၁၃မတ်လ၅၊

၃၁. အင်ဂျီအိုဝန်ထမ်းများနှင့်အင်တာဗျူး၊ရန်ကုန်၊၂၀၁၃ ၊ဧပြီ၊ကျမ်းပြုနှင့်ကျမ်းပြုစုသူများစာရင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေကြမ်းမိတ္တူ၊

၃၂. ဥပမာရှုမြန်မာတောင်သူလယ်သမားများကွန်ယက်၏ ပထမအကြိမ်အမျိုးသားအစည်းအဝေး၊ ရန်ကုန်၊ ကဖော်ထုတ် လိုက်သောအချက် ၆ ချက် ၂၀၁၃၊ မတ်လ

၃၃. မြေသိမ်းယူခံရသူများ၏ ခံစားရမှုများကို ထိုကဲ့သို့ ကိစ္စများတွင်ပါဝင်ခဲ့သော ရပ်ရွာခေါင်းဆောင်များနှင့် အစည်းအဝေးများ၊ အကြီးစားမြေသိမ်းယူမှုများ၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုနှင့် စိုးရိမ်ကြောင့်ကြမှုများကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြသော မြေကိစ္စများနှင့်သက်ဆိုင်သည့် သူ့အားလုံး ပါနိုင့်သမျှပါအောင် စုစည်းထားသည့် အလုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲတွင် တီအင်အိုင်ကို ပြောဆိုခဲ့ကြသော ခံစားပူဆွေးရမှုအမျိုးမျိုး၊ ယင်းတို့တွင် ၂၀၁၂ ခုနှစ် ဩဂုတ်လအတွင်းက တီအင်အိုင်က ပြုလုပ် ပေးခဲ့သော တရုတ်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် မြန်မာအရပ် ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများအကြား အစည်းအဝေးများ လည်းပါဝင်ပါသည်။

၃၄. လက်ပံတောင်းတောင်စီမံချက်ကြောင့်ထိခိုက်ခံစားရသူလယ်သမားများနှင့်အင်တာဗျူး၊ မန္တလေး၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်၊ ၁၆

၃၅. ရှေ့နေများကွန်ယက်နှင့်တရားမျှတမှုထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့၊ လက်ပံတောင်းတောင်စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်က မြန်မာအစိုးရထံတင်သွင်းသော အထောက်အထားများ၊ ၂၀၁၃ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ ၂၈၊ အာရှလူ့အခွင့်ရေးကော်မရှင် ဘားမား၏ ၂၀၁၃ ခုနှစ် ဧပြီလ ၃ ရက်နေ့ထုတ် လက်ပံတောင်းမြေကိစ္စရုန်းကန်လှုပ်ရှားမှုအတွက် ခြားနားချက်များကို သိသာထင်ရှားစွာ နှိုင်းယှဉ် ပြထားသည့် အစီရင်ခံစာနှစ်ခု

၃၆. လယ်ဝမ်းနှင့်သက်ဆွေအေးတို့၏ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူများ၊ ဒေသခံတို့က လက်ပံတောင်းတောင်စုံစမ်းမှုကို လက်မခံပယ်ချခြင်း၊ ဧရာဝတီသတင်း၊ ၂၀၁၃ ခုနှစ်မတ်လ ၁၂ ရက်၊ ဒီဗီဘီ၏ အာဏာပိုင်တို့က အငြင်းပွားနေသော သတ္တတွင်း

မြေမှ ထွက်ခွာရန် ဆန္ဒပြသူများကို အမိန့်ထုတ်ထား၊ ၂၀၁၃ ခုနှစ်မတ်လ ၁၅

၃၇. ထပ်မံဖတ်ရှုရန် ရှုဘိုးရာ(စ်).အက်စ နှင့် ဂျေ.ဖရန်ကို၏ ခြိမ်းခြောက်မှုမှအခွင့်အလမ်းများသို့၊ မြေသိမ်းယူမှုများအတွက်လိုက်နာရမည့် အခြေကျင့်ဝတ်များဆိုင်ရာ အကြံဉာဏ်နှင့် ပြဿနာများ၊ ယေးလ်တက္ကသိုလ် လူ့အခွင့်အရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးမှုဥပဒေဂျာနယ်၊ အတွဲ ၁၃၊ နံပါတ် ၁၊ ၂၀၁၀

၃၈. နယ်ခြားပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်မှုအဖွဲ့(ကွန်ဆော်တီယမ်)၏ ဒုက္ခသည်နှင့်ရွှေ့ပြောင်းခံရသူများစခန်းလူဦးရေ၊ ဘန်ကောက်၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၀၁၃

၃၉. ၃၉ နယ်ခြားပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်မှုအဖွဲ့(ကွန်ဆော်တီယမ်)၏ မြန်မာပြည်အရှေ့တောင်ပိုင်းရှိ နေရာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများနှင့်ဆင်းရဲမွဲတေမှု-အစစ်အမှန်များကိုပြောင်း လဲပစ်ခြင်း၊ ဘန်ကောက်၊ ၂၀၁၂

၄၀. ကချင်သတင်းအဖွဲ့၏ ကုလသမဂ္ဂက ကချင်ရွှေ့ပြောင်းခံရသူများအတွက် ကယ်ဆယ်ရေးများရောက်ရှိရန် မျှော်လင့်၊ ၂၀၁၃ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ ၉ ရက်။ ယင်းရွှေ့ပြောင်းခံရသူများအနက် ၆၀၀၀ မှာ ကေအိုင်အိုက ထိန်းချုပ်ထားသော နယ်မြေတွက်ရှိပြီး ၃၀၀၀၀ မှာမူ အစိုးရထိန်းချုပ်ထားသည်။ ဧရိယာတွင် ရှိနေကြကာ၊ ၁၀၀၀၀ ကမူ တရုတ်ပြည်တွင်ရှိနေကြပါ သည်။ ကေအိုင်အိုရွှေ့ပြောင်းသွားလာရေးစခန်း ခေါင်းဆောင် ဒိုပီဆာ နှင့် ဒုက္ခသည်များ ကယ်ဆယ်ရေးကော်မတီတို့ဖြင့်ပြုလုပ်ခဲ့သော ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ၊ ၄ ရက်နေ့က အင်တာဗျူး

၄၁. ဘန်ကောက်ပိုတ်(စ)၏ ၂၀၁၂ ခုနှစ် ဧပြီ ၂၂ ရက်နေ့ထုတ် ဖွံ့ဖြိုးရေးမောင်းနှင်မှုက မြေသိမ်းမှုကြောင့် နေရာရွှေ့ပြောင်းခံရသော တိုင်းရင်းသား အုပ်စုများကို မြင်ပြီးမှ

၄၂. ဘုရားအင်နန်းခရေမာနှင့်ဝုဒ်(စ)၏ မညီမျှမှုများတိုးပွားစေခြင်း၊ ၂၀၁၃ ကိုလည်းရှု

ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့်ပြောင်းလဲမှု၊ နံပါတ် ၄၀ (၁)၊ ၂၀၀၉ နှာ ၁၅၂၂၀

၄၃. ကရင်လူ့အခွင့်ရေးအုပ်စု၏ အခြေချမြေများဆုံးရှုံးခြင်း၊ မြန်မာပြည်အရှေ့ပိုင်း မြေပဋိပက္ခများနှင့် စုပေါင်း တုံ့ပြန်လှုပ်ရှားမှုများ၊ မတ် ၂၀၁၃

၅၁. ရစ်ဘောတီဂျေနှင့်အင်.ပဲလုဆိုတို့၏ ရယူအသုံးချပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာသီအိုရီ၊ ကျေးလက်လူမှုဗေဒ၊ နံပါတ် ၆၈(၂)၊ နှာ ၅၃-၈၁

၄၄. အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့ပြီး

၅၂. ကယ်လီအေ၊ ပဲလုဆိုနှင့်ကေဝုဒ်(စ)တို့၏ မြေကအရေးကြီးသည်ဆိုသောအခါ-ရယူအသုံးချပိုင်ခွင့်အကျိုး သက်ရောက်မှုများနှင့် မြေ တရားဝင်ပြုလုပ်ခြင်း၊ စီအိုင်အက်ဖအိုအာ၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ ဖြစ်ပေါ်လာမှုများ

၄၅. ကရင်အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၏ ကိုယ်စားပြုသူများနှင့်ဆက်ဆံရေး၊ ၂၀၁၃ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ ၂၂

ဘားမားမူဝါဒ မှတ်စုအနှစ်ချုပ်

၄၆. ဘုရားအင်နန်းခရေမာနှင့်ဝုဒ်(စ)တို့၏ မညီမျှမှုများတိုးပွားစေခြင်း၊ ၂၀၁၃ နှာ ၇၅၂၁၀ ရှု

၂၀၁၀ ခုနှစ်ဘားမား- တိုင်းရင်းသားနိုင်ငံရေးများအတွက်အရေးပါသောနှစ်၊ ဘားမားမူဝါဒအနှစ်ချုပ် နံပါတ် ၁၉၆ ၂၀၁၀

၄၇. မဇ္ဈိမသတင်း၏ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ငြိမ်းချမ်းရေးရုံပုံငွေစတင်လုပ်ဆောင်မှုများရုံပုံငွေ၏ အခန်းကဏ္ဍ၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ်အောက်တိုဘာ၊ ငြိမ်းချမ်းရေးရုံပုံငွေနှင့်ပါတ်သက်သည့် စိုးရိမ်မှုများနှင့် အကြံပြုချက်များ- ထိုင်း၊ ဗမာနယ်စပ်ဒေသတွင် လှုပ်ရှားလုပ်ဆောင်နေသော အင်ဂျီအိုနှင့် ရပ်ရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်း ၁၆ ခု၏ ထုတ်ပြန်ချက်၊ ၂၀၁၂ အောက်တိုဘာ ၈။

ဘားမား ၂၀၁၀ ရွေးကောက်ပွဲ-စိန်ခေါ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများ ဘားမားမူဝါဒအနှစ်ချုပ် နံပါတ် ၂၉၆ ၂၀၁၀

၄၈. စောအယ်နား၏ လူထုအသံ-မဟာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း များရပ်၊ ကရင်သတင်း၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ ၇

အဆင့်ပျောက်ထားသောကစားကွင်း-ဗမာရွေးကောက်ပွဲမြင်ကွင်း၊ ဘားမားမူဝါဒအနှစ်ချုပ် နံပါတ် ၂၉၆ ၂၀၁၀

၄၉. ဘိုးရား(စ်)၊ အက်(စ)နှင့်ဂျေ.ဖရန်ကို၏ ဆင်းရဲသားများကို အားပေးမြှင့်တင်သည့် မြေမူဝါဒနှင့် မြေစီမံခန့်ခွဲမှုတို့၏ ခေတ်ပြိုင် အခြေအနေများနှင့်အခြေအတင်များ၊ တောင်သူမြေပြောင်းလဲရေး ဂျာနယ်၊ အတွဲ ၁၀(၁)၊ နှာ ၁၅၃၂၀

ပြောင်းလဲလာသည့်တိုင်းရင်းသားဆိုင်ရာမြင်ကွင်း- ဘားမား ၂၀၁၀ ရွေးကောက်ပွဲအကြံဉာဏ်များကောက်ခံခြင်းဆန်းစစ် ချက်- ဘားမားမူဝါဒအနှစ်ချုပ် နံပါတ် ၄၃၊ ဒီဇင်ဘာ ၂၀၁၀

၅၀. စီကွာ.တီနှင့်စီလန်တို့၏ ရယူအသုံးချပိုင်ခွင့်နှင့် ပိုင်ဆိုင်မှု-အာဏာနှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်တို့၏ မေးခွန်း။

ဘားမား၏တိုင်းရင်းသားနိုင်ငံရေး-ဖြေရှင်းရန်အချိန်ကျပြီ၊ ဘားမားမူဝါဒအနှစ်ချုပ် နံပါတ် ၅၂၊ ဖေဖော်ဝါရီ၊ ၂၀၁၁

ဘားမား၏ အစိုးရသစ်-တိုင်းရင်းသားပြည်နယ်များတွင်
ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့်စီမံအုပ်ချုပ်မှုတို့အတွက် အလား
အလာကောင်းများ၊ ဘားမားမူဝါဒအနှစ်ချုပ်နံပါတ် ၆
မေ၊ ၂၀၁၁

ပဋိပက္ခလော (သို့မဟုတ်) ငြိမ်းချမ်းရေးလော-
တိုင်းရင်းသားဒေသ မငြိမ်သက်မှုများမြန်မာပြည်တွင်
မြင့်တက်လာခြင်း၊ ဘားမားမူဝါဒအနှစ်ချုပ်နံပါတ် ၇၊
ဇွန် ၂၀၁၁

ဗမာပဋိပက္ခစက်ဝန်းကိုအဆုံးသတ်ခြင်းလား-
တိုင်းရင်းသားဒေသငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် အလား
အလာကောင်းများ၊ ဘားမားမူဝါဒအနှစ်ချုပ်နံပါတ်
၈၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၀၁၂

လမ်းဆုံရောက်ဖမာပြည်- ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးများ၏
အရှိန်အဟုန်ကိုထိန်းသိမ်းခြင်း၊
ဘားမားမူဝါဒအနှစ်ချုပ်နံပါတ် ၉၊ ဇွန် ၂၀၁၂

ကချင်အကြပ်အတည်း-ငြိမ်းချမ်းရေးသည် ဘုံတူညီ
မှုဖြစ်ရမည်။ ဘားမားမူဝါဒအနှစ်ချုပ်နံပါတ် ၁၀
မတ် ၂၀၁၃

ကွန်ဖရင့်နှင့်ဆီမီနာအစီရင်ခံစာများ

ဗမာပြည်ကိုဆန်းစစ်ကြည့်ခြင်း/မြန်မာပြည်၏ အစိုးရ
သစ်-ဥရောပမူဝါဒတုံ့ပြန်မှုများအတွက် အခွင့်အလမ်း
များနှင့်စိန် ခေါ်ချက်များ၊ ကွန်ဖရင့် အစီရင်ခံစာ၊
အမ်စတာဒမ်၊ ၂၀၁၂ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၂နှင့် ၂၃ မြန်မာ
နိုငံတွင် တိုင်းရင်းသားဒေသငြိမ်း ချမ်းရေးနှင့်
နိုငံရေးတွင် ပါဝင်နိုင်ရေး အလားအလာ ကောင်း
များ-ဆီမီနာအစီရင်ခံစာ၊ ဘန်ကောက်၊ ၂၀၁၂ခုနှစ်
ဩဂုတ်လ ၂၃ရက် ဘားမား၊မြန်မာ၏ နိုငံရေး
ပြောင်းလဲမှုဖြစ်စဉ်နှင့်

တိုင်းရင်းသားပဋိပက္ခ များအတွက် အကျိုးဆက်များ၊
ဆီမီနာအစီရင်ခံစာ၊ ချင်းမိုင်၊ ထိုင်းနိုငံ၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်
ဖေဖော်ဝါရီ ၂၀မှ၂၁

တီအင်အိုင်-ဘီစီအင် ဗမာနိုင်ငံရှိတိုင်းရင်းသားပဋိပက္ခများအတွက် စီမံချက်

ဗမာပြည်သည် ၁၉၄၈ခုနှစ်လွတ်လပ်ရေးရပြီးကတည်းက ပြည်တွင်းစစ်နှင့်တိုင်းရင်းသားပဋိပက္ခကို ပူးတွဲခံစားနေခဲ့ရပါသည်။ တိုင်းရင်းသားနိုင်ငံသားတို့အနေဖြင့် ဘေးဖယ်ထုတ်ခံရခြင်းနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခံရခြင်းတို့ကို ကြာရှည်စွာ ခံစားခဲ့ကြရပါသည်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ် စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းပြီးသောအခါ အခြေအနေပိုမိုဆိုးရွားလာခဲ့ပြီး လူနည်းစု အခွင့်အရေးများမှာ ပြည်ပစွာ နားလည်သဘောပေါက်ခြင်းမရှိခင်မှာပင် ထပ်မံကာဆီးပိတ်ပင် ခံခဲ့ရပါတော့သည်။ တိုင်းရင်းသားတို့ နာကျည်းခံစားရဆုံးမှာ နိုင်ငံရေးဖြစ်စဉ်များတွင် ပါဝင်ဆုံးဖြတ်ခွင့်မရှိခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုနည်းတူ ၎င်းတို့ဧရိယာအတွင်း စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှု ပျောက်ကွယ်ခြင်း၊ နိုင်ငံလွတ်လပ်ရေး ရပြီးကတည်းက တိုင်းရင်းသားတို့ မြင်တွေ့ခဲ့ရသည်မှာ အစိုးရ၏ ဗမာလွှမ်းမိုး ရေးမှုဝါဒများနှင့် ၎င်းတို့၏ လွတ်လပ်မှုနှင့် ဘာသာတရားကို ဖိနှိပ်ခံရခြင်းကိုသာ ဖြစ်ပါသည်။

ဤ တီအင်အိုင် နှင့် ဘီစီအင်တို့ ပူးပေါင်းပြုလုပ်သော စီမံချက်က ဗမာပြည်၏ တိုင်းရင်းသားပဋိပက္ခများကို ဖြေရှင်းရာတွင် မဟာဗျူဟာကျသော အတွေးအခေါ်များကို စတင်လှုံ့ဆော်ပေးနိုင်ရန်နှင့် မကြာခဏဆိုသလို ဖယ်ထုတ် ခံရသော တိုင်းရင်းသား နိုင်ငံသားတို့၏ ခံစားချက်ကို ထုတ်ဖော်ပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။ တီအင်အိုင် နှင့် ဘီစီအင် အနေဖြင့် ထိုသို့လုပ်ဆောင်ခြင်းသည် လက်တွေ့ကျသော မူဝါဒရွေးချယ်မှုများကို ဖော်ထုတ်ရာတွင်လည်းကောင်း ပြည်တွင်းနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လှုပ်ရှားလုပ်ဆောင်သူ တို့က ပံ့ပိုးပေးနိုင်မည့် ပြတ်သားသည့် အဆင့်မီ မှတ်ကျောက်တို့ကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ရာတွင်လည်းကောင်း အရေးပါသည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။ စီမံချက်က အစစ်အမှန်ကို အခြေခံပြီး လက်တွေ့ကျကျ တွဲဆက်လုပ်ဆောင်မည့် မတူကွဲပြားခြားနားသည့် ဗမာ ပြည်မူဝါဒကို ကြီးမားစွာ ပံ့ပိုးပေးရာတွင် အောင်မြင်မှုရရန် ရည်မှန်းထားပါသည်။

ထရန်(စ)နေရှင်နယ်(နိုင်ငံစုံကျော်)အင်စတီကျုကို ၁၉၇၄ခုနှစ်တွင် လွတ်လပ်အမှီအခိုကင်းသည့် နိုင်ငံတစ်ကာ သုတေသနနှင့် မူဝါဒအရပ်ရပ်ကို ခံထောက်ပံ့ပေးသည့် အင်စတီကျုတစ်ခုအဖြစ် နိုင်ငံတို့ကို ကျော်ဖြတ်နေသည့် လူမှုလှုပ်ရှားမှုများနှင့် ကမ္ဘာကြီး ကို ဒီမိုကရေစီနည်းကျကျ၊ သဘာဝတရားကျင့်ကျင့်အားဖြင့် ရေရှည်တည်တံ့ပြီး ငြိမ်းချမ်းသောဦးတည်ချက်ဆီသို့ မောင်းနှင်လိုသော ပညာတတ်များနှင့်အားကောင်းခိုင်မာစွာ ချိတ်ဆက်ထားပါသည်။ အင်စတီကျု၏ စတင်လုပ်ဆောင်မှုတိုင်းတွင် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ပြဿနာတို့ကိုဖြေရှင်းရာ၌ တကမ္ဘာလုံး၏ ပူးပေါင်းမှုကို လိုအပ်သည်ဟု ယုံကြည်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဘီစီအင်ကို ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် တည်ထောင်ခဲ့သည်။ ဗမာပြည်တိုင်းရင်းသားပဋိပက္ခအတွက် အဖြေရှာရန်၊ လူအခွင့်အရေးကို လေးစားလိုက်နာရန်နှင့် ဒီမိုကရေစီပြုခြင်းဖြစ်စဉ်တို့ကို ဦးတည်လုပ်ဆောင်သည်။ ဗမာပြည်အကြောင်း အများပြည်သူ ပါဝင်သော ဒီဘိတ်များ ပြုလုပ်ရာတွင် ပံ့ပိုးပေးခြင်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ဖြန့်ဖြူး ပေးခြင်း၊ ထောက်ပံ့ပံ့ပိုးပေးခြင်းနှင့် ဗမာ အရပ်ဖက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းတို့၏ အခန်းကဏ္ဍနှင့် နိုင်ငံရေးစနစ်သစ်တွင် နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်သူများကို အားကောင်းခိုင်မာစေခြင်း စသည်တို့ကို လုပ်ဆောင်ပါသည်။

ဤအနှစ်ချုပ်စာတမ်းကို ဆွီဒင်နိုင်ငံနှင့် ဘန်ကောက်ရှိ တော်ဝင်နောဂေဂျီးယံသံရုံး၊ တော်ဝင်ဒိန်းမတ်သံရုံးနှင့် တော်ဝင်ဒတ်ချ်သံရုံး တို့၏ ဘဏ္ဍရေးအကူအညီဖြင့် ထုတ်ဝေပါသည်။ ပါဝင်သောအကြောင်းအရာအားလုံးတို့၏ တာဝန်မှာ တီအင်အိုင်နှင့် ဘီစီအင်တို့ နှင့်သာ သက်ဆိုင်ပါသည်။ မည်သည့်အခြေအနေ၌ဖြစ်စေ အလှူရှင်များနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိပါ။

ထရန်(စ)နေရှင်နယ်အင်စတီကျု

စာတိုက်သေတ္တာအမှတ် ၁၄၆၅၆
 ၁၀၀၁ အယ်လဒီ အမ်စတာဒမ်
 နယ်သာလန်
 ဖုန်း + ၃၁-၂၀-၆၆၂၆၆၀၈
 ဖက်(စ) + ၃၁-၂၀- ၆၇၅၇၁၇၆
 အီးမေးလ် burma@tni.org
www.tni.org/work-area/burma-project

ဘားမားစင်ထရမ် နယ်သာလန်

စာတိုက်သေတ္တာအမှတ် ၁၄၅၃၆
 ၁၀၀၁အယ်(လ)ဘီ အမ်စတာဒမ်
 နယ်သာလန်
 ဖုန်း + ၃၁-၂၀-၆၇၁၆၉၅၂
 ဖက်(စ) + ၃၁-၂၀-၆၇၁၃၅၁၃
 အီးမေးလ် info@burmacentrum.nl
www.burmacentrum.nl